

DIARI DE SESSIONS DEL **PLE** DEL PARLAMENT DE LES ILLES BALEARS

DL. PM. 770-1987

Fq.Con.núm. 33/27

XI legislatura

Any 2023

Núm. 22/fascicle 4

Presidència del Sr. Gabriel Le Senne i Presedo

Sessió celebrada dia 20 de desembre de 2023, a les 15:30 hores

Lloc de celebració: Seu del Parlament

SUMARI

I. Adopció d'acord sobre la celebració de sessions extraordinàries durant el període comprès des del dia 1 al dia 31 de gener del 2024, per tal que es pugui dur a terme l'estudi, la tramitació i l'aprovació, si pertoca, de la Proposició de llei RGE núm. 9953/23, per a la millora de la regulació dels serveis de transport amb vehicles de fins a 9 places a les Illes Balears. . . . . fascicle 1

II. Debat i votació del dictamen de la Comissió d'Hisenda i Pressuposts del Projecte de llei RGE núm. 9435/23, de pressuposts generals de la comunitat autònoma de les Illes Balears per a l'any 2024. . . . . fascicle 1

(*El Sr. Vicepresident primer substitueix el Sr. President en la direcció del debat*)

EL SR. PRESIDENT:

Bones tardes. Continuem, iniciem el debat 8, de totalitat i globalitat, agrupació de la secció 18, Conselleria de Salut, amb les seccions i entitats afins.

En primer lloc, esmenes a la totalitat.

Del Grup Parlamentari Socialista, a la secció 18, Conselleria de Salut, esmena [10617](#); a la secció 60, Servei de Salut de les Illes Balears, esmena [10658](#); a la secció 74, Agència de Salut Pública de les Illes Balears, [10628](#); E22, Gestió Sanitària i Assistencial de les Illes Balears, [10643](#); F14, Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears, esmena [10647](#).

Del Grup Parlamentari Mixt, MÉS per Menorca, a la secció 18, Conselleria de Salut, [10426](#).

En segon lloc, esmenes parcials.

Del Grup Parlamentari Socialista, secció 18, Conselleria de Salut, al programa 411E, finançament sanitari, esmenes [10958](#), [10879](#), [10929](#), [10930](#), [10934](#), [10935](#), [10936](#), [10941](#), [10946](#), [10947](#), [10948](#), [10949](#), [10950](#), [10951](#), [10955](#), [10960](#), [10961](#), [10964](#), [10966](#), [10967](#), [10969](#), [10970](#), [10973](#), [10975](#), [10938](#), [10809](#), [10883](#), [10886](#), [10889](#), [10891](#), [10893](#), [10896](#), [10898](#), [10900](#), [10902](#), [10904](#), [10905](#), [10907](#), [10909](#), [10910](#), [10911](#), [10916](#), [10918](#), [10925](#), [10926](#), [10927](#), [10957](#), [10962](#), [10974](#) i [10976](#); al programa 441A, protecció i defensa del consumidor, esmenes [10881](#), [10928](#), [10959](#) i [10965](#); al programa 541A, recerca i desenvolupament, [10943](#); secció 74, Agència de Salut Pública de les Illes Balears, al programa 413B, prevenció de la malaltia i promoció i vigilància en la salut pública, les esmenes [10932](#), [10939](#), [10940](#) i [10968](#); al programa 413C, protecció de la salut, [10877](#), [10971](#) i [10972](#).

Del Grup Parlamentari MÉS per Mallorca, secció 18, Conselleria de Salut, al programa 413H, promoció i prevenció de la salut mental, esmenes [10253](#), [10254](#), [10255](#), [10256](#) i [10257](#); al programa 541A, recerca i desenvolupament, les esmenes [10238](#), [10239](#) i [10160](#); a la secció 60, Servei de Salut de les Illes Balears, al programa 411B, administració i serveis generals de l'assistència sanitària, esmena [10249](#); al programa 411C, formació del personal sanitari, les esmenes [10248](#) i [10247](#); al programa 412C, assistència sociosanitària i salut mental, esmena [10250](#); a la secció 74, Agència de Salut Pública, al programa 413B, prevenció de la malaltia i promoció i vigilància en salut pública, esmena [10159](#).

Grup Parlamentari Mixt, MÉS per Menorca, a la secció 60, Servei de Salut de les Illes Balears, al programa 412A, Atenció Primària de Salut, esmenes [10385](#) i [10387](#); al programa 412C, assistència sociosanitària i salut mental, esmenes [10430](#) i [10399](#).

Del Grup Parlamentari Mixt, Unides Podem, a la secció 18, Conselleria de Salut, al programa 411A, direcció i serveis generals de la conselleria de Salut, esmenes [10313](#), [10333](#),

[10334](#) i [10365](#); a la secció 60, Servei de Salut de les Illes Balears, al programa 412A, Atenció Primària de Salut, esmenes [10329](#) i [10336](#); al programa 412B, atenció especialitzada de salut, esmenes [10331](#), [10335](#) i [10341](#).

Per a la defensa conjunta d'aquestes esmenes, en primer lloc, pel Grup Parlamentari Socialista, té la paraula la diputada Patricia Gómez, per un temps de deu minuts.

(*Algunes aplaudiments*)

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Gràcies, per tercera vegada, vicepresident. Bones tardes, diputats i diputades. Sra. Consellera i membres del seu equip, és fàcil defensar una esmena a la totalitat, així, veient com ha anat el debat de pressuposts des del principi, un sostre de despesa que va fer fallida a la seva presentació, una ponència que no va aprovar ni una sola transacció, ni esmena a la ponència, i es tramet tot, després, a la Comissió d'Hisenda. Els podria parlar també molt de la Comissió d'Hisenda, però no entraré en detalls, una llei que arriba al Parlament sense una bona part de les seccions, amb una mostra clara del que vol dir per a vostès, el Partit Popular, el diàleg inexistent, la manca de participació i el fracàs de les seves negociacions.

El PP s'ha entregat a la ultradreta de manera clara i en temps de descompte, els ciutadans estem decebuts.

En el PSIB-PSOE des del principi hem tengut una voluntat constructiva, en presentar 69 esmenes, -69 és casualitat, no pensin malament- presentem un projecte positiu per a la ciutadania...

(*Remor de veus*)

..., perquè el pressupost en matèria de salut no conté cap full de ruta. *A priori* sembla un pressupost continuista, ho deduïm en llegir la memòria de les diferents seccions i veiem amb certa satisfacció que està copiada íntegrament de la memòria de l'ib-salut que es va presentar, el 2023, pàgines i pàgines descrivint objectius i accions a desenvolupar, que diuen exactament el mateix que deien l'any anterior, la qual cosa ens fa pensar que no anàvem molt malament, o aquí pens que no anàvem tan malament com ens feien pensar membres del Partit Popular.

Però, és clar, després de les memòries vénen les dades, i han copiat els objectius, sí, però s'han oblidat de posar les partides per al seu desenvolupament. I vaig dir en comissió que faltaven al voltant de 500 milions d'euros en aquests pressuposts. Veiem amb preocupació com es dobleguen els plantejaments més habituals de VOX, d'anar en contra de tots els drets dels ciutadans. És lamentable que el PP es doblega a anar en contra d'una de les lleis més demandades per la ciutadania, com és la mort digna i la possibilitat de fer ús de l'eutanàsia.

Tenen al costat un partit que és el més contrari a la bandera i a la Constitució, VOX. Jo no sé per qui demanen *o por quien piden cuando se arrodillan, porque, desde luego, por los vulnerables, por los que sufren, por las personas que más lo necesitan, no creo que estén pidiendo; todos aquellos que*

votaron a VOX, por casualidad, que son bastantes, ya se van dando cuenta, creer en la bandera y en la Constitución es creer en los derechos por los que mucho s hemos luchado en este país.

(Alguns aplaudiments)

La ultraderecha está en contra de derechos fundamentales para los ciudadanos, el aborto, el matrimonio entre personas del mismo sexo, en el divorcio ahora no sé muy bien cómo están, pero se van divorciando, o sea que no lo sé, igual que el Partido Popular, y ahora le toca el turno a la eutanasia, y lo digo en castellano para que no quede ninguna duda, 5 millones de euros para ir en contra de la eutanasia. Esto es lo que acepta el Partido Popular.

I això és el que fa, perquè, al final es fonen, senyors del Partit Popular, amb VOX, han decidit ser el mateix i és prou lamentable. Jo demanaria que ens deixin, afortunadament, hi ha un govern progressista a Espanya, si no ja veiem per on anirien les polítiques directament cap a la retallada de drets, ens deixin viure en pau i llibertat i deixin de jutjar tots els que pensen de manera diferent de vostès. Ha costat molt de temps poder morir com un decideix i vetllarem perquè ningú no perdi aquest dret i tengui, com fins ara, totes les facilitats.

Poques novetats en el seu primer pressupost, que haurien de presentar amb il·lusió, amb un full de ruta clar per a la sanitat, tots ho esperàvem, però, en lloc d'això veiem un pressupost que puja un 5%, i se senten tremendament orgullosos, després els diré per al que abasta un 5%. L'any passat, sense anar més enfora, el govern progressista va pujar un 10% el seu pressupost, va pujar 213 milions d'euros, enguany puguen 113 milions. Amb un 5% d'increment només poden fer front a les pujades dels medicaments d'Atenció Primària i el que necessiten per mantenir la plantilla actual, no és cap increment, és l'increment del que han trobat ja fet.

La sanitat postCOVID té un repte que vostès semblen negar, en primer lloc, potenciar les activitats de salut pública, seguiment epidemiològic tan necessari, diagnòstic de situació, activitats de prevenció de la malaltia i promoció de la salut.

Per un altre costat, sabem que la població continua creixent, hi ha un increment de turisme notable al qual també hem de donar resposta, fa vuit anys, o durant vuit anys hem estat capaços d'incrementar la plantilla en 5.000 professionals, jo esper..., Sra. Consellera, li desig que d'aquí al 2027 en pugui vostè incrementar 2.500 més.

En canvi, veiem amb preocupació aquesta pujada de 82 milions al Servei de Salut, l'any passat en vàrem incrementar 220, enguany 82, quasi tres vegades més. Per què? Doncs, perquè veiem que en el seu conjunt la salut perd importància en el conjunt del Govern; i amb el partit que els dona suport, no sabem si el preu que hauran de pagar al proper pressupost serà la recentralització de la gestió sanitària.

Quan als professionals ja ens han dit que no consideraran cap nova categoria de professionals deficitària a Eivissa, a Formentera i a Menorca. Ja es queixen els sindicats que al PP només l'importa els metges. Han repetit que manquen 300

metges a Atenció Primària, una i una altra vegada, i ara continuen marxant a altres comunitats autònomes. Les seves mesures fins ara no tenen resultats. Quan eren a l'oposició deien que mancaven tota una sèrie de professionals, no només metges, com vostè repeteix contínuament, sinó també infermeres, psicòlegs i fisioterapeutes, però no hi ha partida per a tots ells.

Quant a les llistes d'espera, un dels problemes més importants per a la ciutadania, vostès amaguen que el Decret de garantia de demora està en vigor i no hi ha cap partida pressupostària que faci referència al Decret de garantia de demora.

A Atenció Primària creuen que realment un increment del 5% millora l'atenció primària? Ja li he dit abans, basta per pagar l'increment dels preus. L'atenció primària no és una prioritat per al govern del Partit Popular, ni un pla, ni un projecte, voten en contra de les nostres proposicions no de llei. No planifiquen les esmenes, s'han fet, i ara són acceptades pel que han dit als seus municipis.

El Pla d'infraestructures i inversions no només a Atenció Primària, també els hospitals estan ben perjudicats. No sabem per què hi ha 2 milions manco d'inversió. Han d'explicar a la ciutadania què deixaran de fer.

La Direcció General de Farmàcia perd mig milió d'euros, encara no sabem per què, el 25% del pressupost de la conselleria es de farmàcia. La recerca augmenta de manera molt petita, necessitariem, ens agradaria saber, per què el Sr. Costa no ha volgut destinar l'ITS, els 2,1 milions d'euros?, i, per què des de Salut no s'ha lluitat el suficient?

Acabaré aquesta intervenció amb la Direcció General de Salut Mental. Anomenar una direcció general no significa millorar la salut mental de la població. Vostès han decidit canviar una estructura que estava funcionant a la perfecció amb el doctor Lafau com a coordinador. A finals de 2024 -esperarem-, a finals de 2024 li demanaré en què beneficia la població que en lloc d'un coordinador hi hagi una direcció general. De moment tenim malestar entre els psiquiatres que veuen com minva la plantilla per adherir-se a la direcció general i deixar de fer tasques assistencials. Ho diuen els psiquiatres, no ho dic jo. Quina partida pressupostària destinaran al Pla estratègic de salut mental?, quants de professionals s'incrementen?

En definitiva, l'esmena a la totalitat està justificada en uns pressuposts que pretenen retallades a Salut. Recordam temps anteriors, uns comptes fets sense participació ni diàleg, i també sense rigor, com comentaré després. Ja veurà, Sra. Consellera, com d'aquí un any em donarà la raó.

Moltes gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

(El Sr. President reprèn la direcció del debat)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sra. Gomila, tiene la palabra.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Molt bones tardes a tothom. Per a MÉS per Menorca la salut és un dels pilars bàsics del nostre estat de benestar, i per açò és imprescindible comptar amb recursos econòmics suficients.

Actualment estam davant un dels reptes més importants, que és la salut mental -com compartirà, Sra. Consellera-, i per a MÉS per Menorca és necessari implementar un nou model d'atenció a la salut mental que afavoreixi el treball en xarxa davant l'actual model, un model més orientat en el treball descentralitzat i més adient per a la rehabilitació dels pacients i amb una estreta coordinació entre les diferents conselleries implicades en salut mental, com és Salut, Educació i Afers Socials, així també com una millora de coordinació i treball conjunt amb els diferents serveis del consell insular i els ajuntaments, i sense cap dubte, amb els professionals i també les famílies.

S'ha de dur a terme un pla de mesures específiques per a la infància i per a l'adolescència, serveis de prevenció i detecció precoç, generar recursos específics als espais sociosanitaris i millorar els allotjaments tutelats. I, com no pot ser d'altra manera, que les persones que viuen a Menorca puguin accedir a aquests serveis.

Creim que s'hauria de dur a terme la millora de les instal·lacions del Centre de Salut Mental de Sant Miquel a Ciutadella, que a hores d'ara es troba en un estat deplorable. Creim que s'haurien d'augmentar també el nombre d'especialistes, de psicòlegs clínics, de psiquiatres. S'haurien de poder dotar els centres educatius de la figura d'una infermera als equips d'orientació, capacitada per atendre els problemes de salut mental i derivar-los on correspongui, la necessitat de crear places a centres d'atenció especialitzada per a joves amb trastorns de conducta o poder tenir serveis de mitjana estada en una unitat de salut mental a Menorca, entre moltes altres propostes.

És per açò que MÉS per Menorca ha presentat una esmena a la totalitat a aquesta secció, perquè creim que no es preveuen els recursos suficients per fer front a alguns d'aquests reptes, per a nosaltres molt importants, en matèria de salut, com és la salut mental, o també per la necessitat de reforçar l'atenció primària a Menorca. L'atenció primària sabem que és la primera porta a la qual els usuaris arriben al nostre sistema de salut i, per tant, creim que ha d'estar molt ben dotada.

Per altra banda, tampoc no preveu els recursos econòmics per posar en marxa un servei públic d'algologia amb implementació a les diferents àrees de salut i amb l'objectiu d'atendre la demanda de tots aquells pacients que requereixin aquesta atenció, que hauria d'haver previst el Govern en compliment del mandat derivat de la PNL de MÉS per Menorca aprovada per la Comissió de Salut el passat 25 d'octubre.

MÉS per Menorca ha presentat quatre esmenes a aquesta secció. Les esmenes 10385 i 10387 fan referència a preveure dotació per a l'ampliació del centre de salut de Sant Lluís i del centre de salut d'Alaior, entre tots dos aproximadament uns 2 milions d'euros. I també n'ha presentades dues més, la 10430 i la 10399, que fan referència a la millora del Servei de Salut mental per a les persones que vivim a Menorca, pel qual es demanava la contractació de dos nous psicòlegs clínics i dos nous psiquiatres per a l'àrea de salut de Menorca, així com també la concertació de places en centres d'atenció especialitzada per a joves amb trastorns de conducta.

Per a MÉS per Menorca és necessari implementar aquest nou model d'atenció de salut mental que afavoreixi el treball en xarxa davant l'actual model. És important atendre de manera integral la salut de les persones amb trastorn mental atenent-les no tan sols en l'àmbit hospitalari sinó en qualsevol àmbit de la seva vida i comptar amb la participació dels professionals i les famílies, que són els que coneixen de primera mà totes aquestes persones. I tenir en compte les persones que vivim a Menorca, tenir més fàcil accés que en aquests moments ens fa difícil, a aquest servei amb tot el que açò comporta tant per a les persones que pateixen problemes de salut mental com per a les seves famílies.

En tot açò treballarem des de MÉS per Menorca perquè es faci una aposta clara per la salut mental, i concretament a Menorca, per al bé de tothom.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. A continuación, Sra. García, tiene la palabra para abrir la cuestión incidental.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT (Manuela García i Romero):

Gracias, Sr. Presidente. Señoras y señores diputadas, buenas tardes. Antes de presentar los presupuestos de la Conselleria de Salud en este parlamento, me gustaría agradecer a mi equipo de la Conselleria de Salud y también al Grupo Parlamentario Popular el apoyo que se me ha prestado durante este espacio, durante estos meses para la elaboración de los presupuestos.

Es posible dentro de un reglamento de la cámara autonómica presentar enmiendas a la totalidad, y de hecho dos partidos, el Partido Socialista y MÉS per Menorca, han ejercido ese derecho. Sin embargo, les diré que nos mantenemos de una manera clara y firme en la convicción de que estos presupuestos son los mejores de la legislatura de la historia de Baleares en cantidad...

(Alguns aplaudiments)

... en rentabilidad, en eficacia y en eficiencia. Y reitero que nos sentimos orgullosos porque cubren con el objetivo marcado y

desmontan el mantra de la incompatibilidad de entre bajar impuestos e incrementar presupuestos en Salud.

Presentar una enmienda a la totalidad de estos presupuestos quiere decir no a que uno de cada 3 euros de la comunidad autónoma se inviertan en Salud. ¿Realmente consideran que estos presupuestos no sirven para la ciudadanía?, ¿están seguros de ello? Llama la atención el Grupo Socialista, Sra. Gómez, usted misma decía “no entender la enmienda a la totalidad, defendiendo un presupuesto de 2.241 millones”. Defendemos un presupuesto de 2.354 millones de euros, 113 millones más, pero usted considera que esto no sirve. Son los mejores presupuestos desde el traspaso de las competencias en el año 2012.

Son unos presupuestos que pretenden abordar el objetivo primordial de esta conselleria: construir y desarrollar un sistema sanitario universal, de calidad, con el usuario en el centro y los profesionales como valor fundamental, para dar respuesta a los retos futuros, aunque ustedes digan no. Y, por favor, los 5 millones de euros que se han hecho en una enmienda de VOX, ha sido para cuidados paliativos, es para cuidados paliativos, lo pueden ver, para la estrategia de cuidados paliativos. Es mezclar *ous amb caragols...*

(Alguns aplaudiments)

Y si miran la Ley de eutanasia, vendrán que el primer punto de la Ley de eutanasia dice: “Es muy importante que la persona tenga la capacidad de abordar y de acceder a todos los recursos necesarios, para tener unos cuidados paliativos dignos y si luego es su decisión que realicen una eutanasia”. O sea, estamos cumpliendo a rajatabla la Ley de la eutanasia. Me parece fundamental y me parece muy lamentable que la Ley ELA se haya eliminado..., no se haya aprobado en ninguna de las ocasiones que se ha presentado.

(Alguns aplaudiments)

Bueno, ¿qué van a permitir estos presupuestos? Estos presupuestos van a permitir accesibilidad al sistema sanitario en un archipiélago aquejado por la doble y por la triple insularidad, como ha dicho usted muy bien. Activar la carrera profesional, congelada desde el 2018, premio que recibieron, no sólo los médicos, todos los profesionales sanitarios de Baleares, después de atender a una pandemia. Incrementar el número de profesionales, gracias a las plazas de difícil y muy difícil cobertura. Por lo tanto, señores diputados, creo que estos presupuestos cubren fielmente las necesidades, sí. Y quiero agradecer tanto al Govern, como a la Conselleria de Hacienda, el esfuerzo y la generosidad para incrementar la partida presupuestaria.

Totalmente de acuerdo con el Sr. Apesteguía en una cosa, sin que sirva de precedente. “Un presupuesto no ejecutado, es un fracaso político”, creo que va a ser la frase de este pleno. Han hecho una enmienda a la totalidad del Servei de Salut, con 82 millones de euros más. Si hablamos de Atención Primaria, se ha incrementado la proporción al 27,2%, muchísimo más de lo que solicitan las sociedades científicas. Este gobierno también va a tener infraestructuras, 134 millones, a los que se suman 45 millones de fondos finalistas. Estoy diciendo:

Hospital de Son Dureta, Hospital Verge del Toro, Hospital de Manacor, Hospital de Felanitx. Eso sí, el Hospital de Son Dureta lo inauguraremos cuando esté hecho.

(Algunes rialles)

Los usuarios y los profesionales, se merecen unas infraestructuras necesarias. En el 2024 se comenzará por la construcción de nuevos centros, como son el de Pollença y el de Son Ferriol y está previsto que finalicen las obras del Centro de Salud de Nuredduna en Artà y las unidades básicas de Montuiri, Sant Joan y Santa Margalida. Y paralelamente, se llevarán proyectos de nuevos centros de salud. El Canal Salat se hará durante este año, ya están pedidos los solares para hacer un nuevo centro de salud, que albergará tanto radiología como la unidad de salud mental. Formentera, Santa Eulàlia, Alcúdia y Pere Garau, se destinarán 16 millones de euros.

La perplejidad ante esta enmienda a la totalidad se incrementa cuando repasamos proyectos que nos anunciaron por pasiva y por activa y que nunca tuvieron ningún presupuesto, proyectos que sólo cuentan con un concurso ganador de ideas, por ejemplo, Bons Aires, Pere Garau II, la Soledat, Na Camel·la, Son Ferrer, Peguera, Es Viver, Trencadors, y otros que sólo tenían un triste informe de necesidades, como el Centro de Salud de Lluçmajor o el de Campos. En el 2023 se ha ejecutado el 33% de lo presupuestado, y en el 2022 el 22% de lo presupuestado. Es decir, fracaso político.

(Alguns aplaudiments)

También se ha hecho una enmienda a la totalidad de la Agencia Balear de Salud Pública. A nivel autonómico lo que hay son: un estatuto, cuatro mesas y dos despachos vacíos dentro de la Dirección General de Salud Pública y prácticamente todo un presupuesto, en una sección virtual, que es la 74. Entiendo que se refiera a esa sección, a la 24, que tampoco es suficiente. Pues sí, tiene un incremento del 2,5%, que nos va a permitir inmunizar, hacer estrategias del cáncer o hacer vigilancia epidemiológica.

En el IdISBa también hay una enmienda a la totalidad. Hemos tenido que correr para reacreditar el IdISBa con el Instituto de Investigación Carlos III. Y de verdad le agradezco mucho, Sra. Gómez, que durante el traspaso de cartera me lo advirtiera, porque realmente me dio opciones a tener tiempo para trabajar, julio y agosto completo, para conseguir la reacreditación. Pero además de eso, hemos mantenido la aportación económica por parte de la conselleria al Instituto de Investigación, y hemos ampliado un 20% los fondos destinados a I+D+I sanitarios.

También vamos a realizar la creación de unidades de ensayos clínicos, que ya se está trabajando, en Son Llàtzer y en Son Espases, para poder aumentar los ensayos clínicos en fase 1 y en fase 2, que usted sabe perfectamente que son los que dan proyectos y fondos. Lo que hay que hacer es hacer una evaluación de los proyectos y fondos, que es lo que finalmente se lleva.

Por último, también ha hecho una enmienda a la totalidad a GESAIB. Para GESAIB disponemos de 37 millones de euros, actualmente está en fase de auditoría y lo que hemos hecho ha sido ..., ese dinero va fundamentalmente destinado a los trabajadores que recibirán en esta nómina los atrasos y las ventajas que se han producido.

A MÉS per Menorca quería decirle fundamentalmente que salud mental es una prioridad y no sólo una prioridad porque se haga una Dirección General de Salud Mental, asistencialmente hay un capítulo 1, donde hay muchos para contratar tanto a psicólogos clínicos, como psiquiatras, enfermeras de salud mental, trabajadores sociales. Estoy totalmente de acuerdo con usted que tiene que ser un equipo multidisciplinar. Lo único que le puedo decir es que están presupuestados y estamos trabajando en ello, dentro del canal uno.

Alergología, que le veo ahí, hay un compromiso en el 2024 se hará el servicio de alergología en el Hospital Universitario de Son Espases y, desde ahí, esperamos poder atender tanto al área de Ibiza-Formentera, como al área de Menorca. Es lo que puedo prometerles ahora mismo.

Por lo tanto, simplemente decir al final de la intervención que decir no a estos presupuestos, es decir no a un oncología en Ibiza, es decir no a Son Dureta, a Verge del Toro, no a la promoción de la salud, no a la Dirección General de Salud Mental, no a la vacunación, a la investigación o a la cronicidad. En definitiva, es decir no a la salud.

Yo realmente les agradezco todas y cada una de las enmiendas parciales que se han hecho, porque es una labor de responsabilidad y espero poder asumir muchas de las que nos hagan, porque solamente mejorarán el presupuesto, como es el caso de la presentada por el Grupo Parlamentario VOX, en cuanto a la atención de los cuidados paliativos en la comunidad balear.

Gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sra. Gómez, su turno de réplica.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Gracias, presidente. La veritat és que vostès també varen votar la totalitat de totes les seccions any rere any, fins i tot durant la pandèmia, no vàrem trobar mai cap suport del Partit Popular.

(Alguns aplaudiments)

Sra. Consellera, jo li he dit, un 5% no és suficient i a finals d'any li ho recordaré o vostè em donarà la raó. Veurà com a finals d'any necessitarà o que el Sr. Costa li posi 100 milions més, o no li bastarà per pagar tot el que ha de pagar i no fer res més, o sigui això és així.

És clar, fa una declaració d'intencions, però tampoc no explica com, com ho farà. I li ho dic sincerament, els professionals l'escolten, l'oposició l'escolta, els ciutadans l'escolten, però no veim el rumb, no veim projecte, no veim un camí, no veim una il·lusió per presentar uns projectes que són nous.

Vostè em parlava ara de les vacunes. Miri, jo he rebut crítiques amb tota la força i vehemència capaç, que sigui capaç un diputat d'un parlament, li ho puc assegurar, tant del Partit Popular com de VOX, podem anar al *Diari de Sessions*, contra la grip concretament m'han dit de tot, en part amb raó, en part amb raó. És a dir, l'any passat teníem un 48% de... o vàrem acabar l'any amb un 48% de cobertura de la grip. Vostès enguany en tenen un 19, un 19%...

(Alguns aplaudiments)

... Sra. Consellera, un 48% és baix, però és que un 19% és molt, molt baix, i és clar, s'ha de millorar?, és clar que s'ha de millorar, però és que amb una crítica destructiva no arribam enlloc. I ara ja començam a preocupar-nos perquè, és clar, tenen de socis un partit negacionista de les vacunes i, què pensam?, que qui s'ajunta amb un negacionista idò amb grip o amb COVID es pot aixecar el dia següent.

(Alguns aplaudiments)

Critiquen i no han aturat de criticar la manca de professionals. Els metges se n'anaven -jo ho explicava, estam en un sistema nacional de salut-, però és que ara hem vist recentment com dos metges de família de Palma, d'un centre gran de Palma s'han marxat a les seves comunitats autònomes, què passa amb les mesures de fidelització?, què passa? És molt greu que un centre de salut com el d'Emili Darder no doni cites programades.

Hem rebut crítiques destructives a les llistes d'espera després d'una pandèmia terrible, perquè el 2019 estaven molt millor, i què veim ara?, que han empitjorat, que en aquest semestre han empitjorat, i és preocupant. És preocupant que els mesos de setembre, octubre i novembre, que és quan milloren les llistes d'espera, empitjorin.

Repetien i repetien que la salut mental estava molt malament, sobretot la infantojuvenil després de la pandèmia. Sis mesos de govern, no ens han explicat quins són els projectes de salut mental per als joves, per als infants. Tenim una direcció general nova. Jo li desig tota la sort del món, però... , i tota la feina del món també, s'ha de fer molta feina, però de moment, ja li dic, tenim psiquiatres preocupats perquè falten mans per donar assistència i no són precisament fàcils de cobrir; un pacte per la salut, que no sabem a què respon i així i tot tenim la mà estesa, Sra. Consellera, tenim la mà estesa. Som el principal grup de l'oposició, el 2027 tornarem a governar; tornarem a governar i ens trobarem...

(Alguns aplaudiments)

... amb el Pacte per la salut que s'haurà aprovat o no per part del grup que vostès pretenen, no ens posi al mateix nivell que d'altres... Jo li he enviat una carta fa dos mesos i no ha tengut

temps de contestar-me, i em sap greu perquè era en to molt constructiu.

No són uns bons pressuposts. Al final, ja li dic, haurà de retre comptes. Creu realment que si demanen als ciutadans, als pacients o als cuidadors si volen invertir 60 milions d'euros en segregació o en construcció dels 12 centres de salut més importants que hi havia en el Pla d'infraestructures..., què ens diran els ciutadans, Sra. Consellera?

Quantes persones en aquestes illes tenen manco de 3 milions d'euros? La gran majoria, no? Per què no demanen als ciutadans què volen, si volen el transport públic, les matrícules gratuïtes, tenir menys llistes d'espera?

I si demanen als veïns, als treballadors públics, als professionals què farien amb 40 milions d'euros que deixaran de pagar aquestes grans fortunes, creu que els dirien que deixassin de pagar aquests 40 milions d'euros?, o es posarien al costat, realment, d'un sistema sanitari molt més fort?

La sanitat pública, vostè ho sap, es finança amb impostos i les primeres retallades, les veurem, desgraciadament, a Salut. Si davalla la recaptació, això afectarà, acabarà afectant el sistema sanitari. Es poden intentar maquillar tots aquests pressuposts, però estan farcits d'incoherències i de manca de rigor.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sra. Gomila, tiene la palabra.

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Com ja he manifestat anteriorment, la salut mental per a MÉS per Menorca és una prioritat i creim que hem d'enfocar aquests problemes de salut mental d'unes polítiques públiques per poder prevenir aquestes malalties també i afrontar els problemes reals, l'estigma i l'exclusió social de moltes persones que pateixen aquesta malaltia mental i, per altra banda, tenir a l'abast una xarxa d'atenció que respongui a aquestes necessitats reals, perquè sabem que són uns tractaments llargs, difícils, complexos que necessiten, sense cap dubte, una actuació conjunta i des de diferents caires: l'educatiu, el social, el relacional, el sanitari.

El PP ens ha proposat una transacció a l'esmena 10430, que hem acceptat, en la qual es manté la quantitat assignada per augmentar els professionals de salut mental a Menorca, però en aquest cas en lloc de dos psicòlegs clínics i dos psiquiatres ens han proposat que siguin dos psicòlegs clínics i un psiquiatre amb el compromís de seguir fent feina en aquest sentit. Des de MÉS per Menorca l'hem acceptada perquè creim que amb açò feim una passa endavant per a totes les persones de Menorca amb problemes de salut mental que veuran com l'àrea de salut de Menorca comptarà amb tres professionals més, dos psicòlegs clínics i un psiquiatre, gràcies a aquesta esmena presentada per MÉS per Menorca, que va ser un dels

compromisos que vàrem adquirir amb l'associació AFASMe, l'Associació de Familiars i Amics per a la Salut Mental de Menorca, i també amb l'associació TEA, l'Associació de Trastorn d'Espectre Autista de Menorca.

Des de MÉS per Menorca continuem treballant per millorar l'atenció integral de les persones amb malalties mentals i donar suport a les seves famílies per caminar cap a una atenció no tan sols de l'àmbit hospitalari, sinó també amb tots els seus àmbits de la vida i acompanyant aquestes associacions que, sense cap dubte, viuen el dia a dia d'aquestes persones amb malaltia mental.

Diu la senyora ..., -ara no..., Manuela és?, perdoni, perdoni, que ara no me'n record, supòs que duc el dia damunt- que aquests pressuposts són els millors de tots els que s'han fet des que vam rebre el traspàs de les competències, que aquest mantra d'abaixar impostos i augmentar els pressuposts de salut és ver. Idò imagini's què podrien haver fet si no haguessin baixat els impostos als més rics. Imaginin què hagueren pogut destinar a la salut mental i, en concret, a la salut mental de Menorca. És una llàstima. És una llàstima que, per una banda, el PP compri totes aquestes dèries de VOX i els doni milions i milions damunt el pressupost; és una llàstima que segueixin baixant els impostos als rics, perquè mentrestant els pacients de salut mental a Menorca veuran que no se'ls atén com se'ls ha d'atendre, i amb açò sí que seria possible. La veritat és que és una llàstima.

A més, menys impostos no és augment de partides a sanitat, és augment de partides, però no són les suficients per atendre les necessitats que tenim a les Illes i les necessitats que tenim a Menorca.

Per altra banda, diu que ja han demanat els terrenys per al segon centre de salut, m'alegra, eh?, però, bé, ja li diré que quan jo era batllessa ja vaig brindar aquells dos terrenys que hi ha a Santa Riba precisament per fer el centre de salut, no el segon centre de salut, sinó un centre de salut, si és que no es podien ampliar les instal·lacions que hi havia a Canal Salat. I ho vaig oferir perquè precisament creim que és innecessari ampliar els serveis i els equipaments que tenim a Ciutadella per a atenció primària i també altres atencions hospitalàries en aquest sentit.

Per tant, ens alegra que hagin fet aquesta petició, però bé, dir-li que jo aquesta petició ja l'havia feta i, de fet, ja havia brindat aquests mateixos terrenys quan era batllessa perquè crec que és important que s'ampliïn els serveis que tenim a Ciutadella.

I el que sí li demanaria és que si al final els terrenys se cedeixen, que ja m'alegraria que se cedissin, no fos per fer un segon centre de salut sinó que fos per fer un centre de salut més ampliat a Ciutadella i que millori l'atenció sanitària i aprofitar després les instal·lacions actuals per poder posar nous serveis assistencials adreçats a la salut mental, a les estades temporals i de respir per a les famílies, entre d'altres.

No tengui cap dubte que Ciutadella li ho agrairia i per açò des de MÉS per Menorca, al llarg d'aquest any 2024 seguirem treballant per la salut mental a Menorca i seguirem treballant i

estant a l'aguait per si es dona el cas que comencen a treballar en aquest centre de salut que les instal·lacions que actualment tenim a Canal Salat serveixin, estiguin adreçades per a serveis assistencials en el cas de salut mental, que és una demanda que tenim a Menorca.

Gràcies.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sra. García, tiene la palabra.

(Algunes aplaudiments)

LA SRA. CONSELLERA DE SALUT (Manuela García i Romero):

Gracias, presidenta. Bueno, a ver, Sra. Gómez, creo que es difícil maquillar 113 millones de euros, no sé cómo maquilló usted las cuentas, pero a mí me costaría trabajo en mi casa.

En ese sentido quiero decir que con estos presupuestos lo que vamos a decir ahora lo que son objetivos concretos en los que ya se ha empezado a trabajar. Vamos a dar respuesta a muchas reivindicaciones que hemos detectado después de las reuniones mantenidas con sindicatos, con colegios profesionales, con asociaciones de pacientes. Y también a todas aquellas que nazcan del pacto social y político por la salud, que creo que realmente es un elemento muy importante y que puede ser muy enriquecedor.

Vamos a ampliar un 33% las unidades de ictus del Hospital Universitario de Son Espases. Se lo pidieron a usted hace dos años y aún no estaba. Hay una necesidad importante de abrir unidades de ictus. Vamos a aumentarlo en un 33%. Ahora dirá usted que necesitamos un 66%; pero bueno.

(Algunes rialles i alguns aplaudiments)

El Servicio de Digestivo de Menorca se hará de muy difícil cobertura. No sé de dónde ha sacado que no se va a nombrar nada. El servicio de digestivo se está valorando como de muy difícil cobertura en Menorca.

Se ha creado la estructura de la coordinación autonómica de trasplante. Una reivindicación histórica de los coordinadores. Estará ubicada en Son Llätzer y ya cuenta con la aportación de una enfermera y una administrativa.

En la Fundación de Banco y Tejidos se llevará a cabo la preservación del tejido ovárico. Creo que es un factor muy importante para las madres que tienen un proceso de quimioterapia o cualquier otro problema, y que posteriormente quieren tener hijos. Creo que es un elemento importante a tener en cuenta.

Hay un proyecto, el Proyecto Cassandra, que es el *screening* de cáncer de colon, que fue una decisión -digamos- propuesta por su directora general en salud pública anterior, igual que la vacunación de lactantes del virus sincitial

respiratorio, y que ya hay un compromiso de esta conselleria de iniciarlo con cincuenta personas en el centro de salud de Pollença.

Y por supuesto, comenzaremos a trabajar en las unidades de..., en la creación de unidades docentes para los primeros residentes de medicina familiar, medicina de urgencias y emergencias, que llegarán a esta comunidad en el año 2025, una especialidad en la que en la primera reunión de la Dirección General de Ordenación Profesional el Grupo Socialista votó en contra y en la segunda se abstuvieron.

En salud mental realizaremos muchos proyectos y realmente, si me permite que le exponga, me hubiese comido todo el tiempo, pero bueno, evidentemente hay un plan estratégico de salud mental para el bienestar emocional y para recuperación en salud mental. Y no puedo estar más de acuerdo con usted, y es que el paciente que tiene un problema de salud mental grave lo que necesita es una coordinación entre los diferentes niveles asistenciales, entre la patología aguda, la patología crónica, la familia, las asociaciones de pacientes... y ese recorrido estaba bastante deshilachado en muchas ocasiones.

Quiero decir -y se me ha olvidado allí- que ya tenemos un nuevo psiquiatra en Ibiza, un psiquiatra que fue el que montó la unidad de patología dual y que ha vuelto. Algo, también le digo lo mismo, haremos bien, porque ante la llamada se fue porque tenía un contrato precario, con un contrato de tres años directamente ha vuelto a Ibiza y Formentera.

(Algunes aplaudiments)

Y todo eso, además, lo haremos cuidando de los profesionales, de la salud de los profesionales, que es el principal bien que tiene la Conselleria de Salud. En eso creo que estaremos totalmente de acuerdo.

Hay un programa de participación del 061 en salud mental para las situaciones de crisis, pero además todo esto está coordinado con la Conselleria de Educación y con la Conselleria de Afers Socials, como no puede ser de otra manera. Nos hemos encontrado muchos problemas en las escuelas y en las escuelas estamos haciendo equipos móviles para ir a las diferentes escuelas para atender la patología que se puede encontrar.

Por lo tanto, de verdad, espero que en pacto social y político por la salud también sean vehementes, sean proactivos. Me gustaría solamente dedicar unas últimas reflexiones. Rechazar este presupuesto es rechazar que se destine más dinero al Servei de Salut; un incremento salarial de los profesionales; rechazar la recuperación de la carrera profesional congelada desde 2018; rechazar que se mejore la contratación de los profesionales, las mejoras laborales y las mejores retributivas, la contratación de especialistas y áreas de servicio con déficit de profesionales; es rechazar que la atención primaria tenga más recursos; es rechazar unas infraestructuras adecuadas a las necesidades de los usuarios y de los profesionales; es rechazar la reducción de la lista de espera -acabamos de presentar un plan de choque para la lista de espera, dijimos que en marzo lo evaluaríamos, por lo menos

déjenme hasta marzo que dé resultados-; y es rechazar la salud pública, es rechazar la introducción de fármacos y tecnología innovadora en Baleares, es rechazar los derechos de los consumidores, de la salud mental y es rechazar que se gestione el dinero público desde la responsabilidad.

Muchas gracias.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Seguimos con la defensa de las enmiendas. Por el grupo MÉS per Mallorca, Sra. Carrió, tiene la palabra.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Gràcies, president. Molt bones tardes, diputats i diputades, consellera. Per fer la valoració dels pressuposts de Salut ens hem de fer bàsicament dues preguntes: puja el pressupost de salut?, sí, puja. Què puja?, la meitat del que va pujar l'any 23.

(*Alguns aplaudiments*)

Del 22 al 23 puja un 10,5 i del 23 al 24 puja un 5,1. I un pic hem mirat les xifres mirant les lletres, les memòries i, grata sorpresa, quan ens posam a mirar les memòries, quan comprovam que de les 46 pàgines que té la memòria de l'ib-salut només hi veim una diferència a l'objectiu 9.9, que incorpora dos centres de salut més a infraestructures. Per un moment vaig pensar que hi havia hagut un error penjant la memòria, però no, no, no, perquè tot el 2023 posava 2024 i el nom de la conselleria també estava actualitzat.

Per tant -i això ja li vaig avançar a la compareixença, Sra. Consellera-, per fer una avaluació d'aquests pressuposts no mirarem les memòries que l'acompanyen sinó que ens centrarem en les línies estratègiques que el mes de setembre vostè va indicar a la seva compareixença.

Anem primer a allò que sí coincidim, anem primer a allò que sí estam d'acord, que és l'increment del pressupost a Atenció Primària. Aquí ja coincidirem el mes de setembre que havia de ser una prioritat i coincidim amb l'augment de pressupost.

L'actual model d'atenció primària necessita molt d'increment pressupostari, però també necessita un canvi de model, i en parlàvem. La població ha envellit, és més dependent, i ja no val només un augment de contractes de metges sinó aquí hi juguen i entrem en joc la diversificació de la tipologia dels professionals que hi fan feina, infermers, fisioterapeutes, psicòlegs, la digitalització d'aquest funcionament, l'increment de les proves diagnòstiques de la capacitat tecnològica dels centres d'atenció primària, i, efectivament, també la part econòmica. Això ens du a un repte, que crec que serà importantíssim, que és fer una bona estratègia de cronicitat, una estratègia de cronicitat que davall la pressió assistencial en els hospitals. Les altes d'increment dins ib-salut vénen marcats en dos grans blocs i aquí començam a divergir, ens començam a separar. Mantenen el Pla d'infraestructures i incrementen en

més de 10 milions d'euros els concerts privats. Aquí ja no podem estar d'acord amb aquest model.

A la compareixença del mes de setembre, vostè deia que la salut pública seria una prioritat, però no hi ha una traducció a nivell pressupostari d'aquesta prioritat, perquè l'Agència de Salut Pública baixa 1,65 milions d'euros i tot i que la direcció general en puja 85, el resultat és negatiu.

Va posar també l'accent a la seva compareixença, Sra. Consellera, a les polítiques d'innovació, però el pressupost congela els euros de la Fundació d'Investigació Sanitària de les Illes Balears i sí apareix aquí una partida, que encara no tenc resposta a la pregunta de a qui es dirigia, que era una partida a empreses privades.

Parlava a la seva compareixença també de l'aposta per la salut mental i defensava que la creació de la direcció general era una mostra d'aquesta defensa -això ho deia la conselleria i també ho defensava la Sra. Prohens. Però la traducció a nivell del pressupost torna ser dèbil. Primer anunciàveu 48 treballadors, més o manco a finals de setembre, quan féreu la presentació. Llavors, pressupostàreu 611.000 euros al projecte de pressuposts, això són 11 professionals. Llavors explicàreu que tramitàveu una modificació de l'RLT i que pujaria 1 milió, que ara és a Funció Pública, això són 19 treballadors -ens en falten 29. Llavors vàreu avançar que aquest pressupost pujaria fins a 2 milions d'euros, que efectivament són els 48. I a aquesta diputada, quan li va demanar quina era la previsió de la incorporació d'aquests 2,8 milions, la consellera va respondre: "*la salud mental va a incorporar profesionales y se van a incorporar profesionales de una manera progresiva. 48 profesionales eran para los 2,8 millones de euros que he dicho y eran a lo largo de esta legislatura*". No hi estam d'acord, el top five de la Sra. Prohens de la salut mental, no pot ser 48 professionals de salut mental en aquesta legislatura.

El colofó final de la indignació de salut mental, ve quan realitzam la nostra tasca parlamentària i demanam quines són les ràtios de referència de la Conselleria de Salut, a una pregunta escrita, per poder avaluar i fer el seguiment de quines són les ràtios a professionals, se'ns contesta: "professionals d'infermeria, 8 per cada 1.000 habitants; comares, 1 per cada 3.000 habitants; fisioterapeutes, 1 per cada 5.000 habitants; psicòlegs clínics, 1 per cada dos centres de salut". 1 per cada dos centres de salut -estic parlant de la resposta escrita de la conselleria. Si són vàlides les dades de l'OMS per calcular infermers, metges, comares, també són vàlides per calcular psicòlegs clínics, que són 17 psicòlegs clínics per cada 100.000 habitants. I això vol dir que en necessitam més de 400, no vol dir que en necessitem 48.

(*Algun aplaudiment*)

Per tant, 20 milions al pressupost del 24, 60 en el pressupost del 25, més 60 en el 26, més 60 en el 27, per separar, agrupacions flexibles, segregar, desdoblament voluntari, el que li vulgueu dir, m'és absolutament igual, per segregació lingüística, 200 milions d'euros en tota la legislatura, per la (...) pedagògica i social més terrible de la història d'aquest país i 2,8 milions per a psicòlegs clínics! 200 per a segregació lingüística i 2,8 milions per a psicòlegs clínics!

(Remor de veus)

D'aquesta anàlisi, hem presentat les nostres esmenes, un paquet d'esmenes per incrementar en un 1,8 milions i en el primer any de la vostra legislatura, a capítol 4, perquè és una transferència cap a l'ib-salut, perquè pugui contractar els 48 psicòlegs.

Presentam una esmena per augmentar el pressupost de l'IdISBa, perquè crec que va en consonància amb la nostra aposta i també de les nombroses PNL que presentava el Partit Popular a la passada legislatura.

Presentam una esmena per augmentar el pressupost de salut pública, per com mínim igualar el pressupost de l'agència, que sé que aquesta conselleria pretén posar en marxa.

Presentam una esmena per baixar la contractació cap a la privada i seguir augmentant el capítol 1 directament de contractació.

Presentam una esmena per formar els professionals que han d'intervenir a posar en marxa la guia d'actuacions, front les agressions sexuals cap a dones, perquè és important que els protocols siguin coneguts pels professionals, perquè puguin ser efectius i eficients.

I presentam dues esmenes vinculades a infraestructures, relacionades amb la millora del PAC de Lluçmajor i el PAC de Bunyola.

Moltes gràcies, president.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Por el Grupo Mixto, Sra. Gómez, tiene la palabra.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, segurament en sanitat moltes de les propostes que conflueixen avui són coincidents, segurament quan espitjam, espitjam perquè volem fer més via, perquè volem més recursos, però segur que si llegim les partides, és quasi impossible no estar-hi d'acord.

Qui no vol un augment de personal i un augment de la despesa de sanitat, fins a convergir amb la mitjana europea? Qui no vol augmentar el temps d'atenció de 7 a 9 minuts de mitjana d'atenció a pacient? Qui no vol incorporar el servei d'al·lèrgologia a la sanitat pública? Qui no vol augmentar els serveis de salut mental, especialment quant a joves i també per tractar problemes greus com la ludopatia? Qui no vol actualitzar la llista de vacunes gratuïtes infantils, incloent-hi totes les recomanables? Segur que hi estam d'acord, clar, al final el que fem és espitjar per fer més via. I li posaré un exemple, les vacunes a la bronquiolitis. A Menorca van anunciades a tota pàgina en el *Diari Menorca*, i les vacunes no havien arribat als centres de salut. I sé que vostè ho hauria volgut fer diferent, és a dir, mai no hi ha voluntat en no arribar a temps. Però açò va

succeir fa poques setmanes, qualsevol infermera de centres de salut de Menorca, de pediatria, li dirà que els pares anaven amb molta angúnia, perquè a més se sabia d'ingressos i les vacunes no hi eren i el *Diari de Menorca* tenia una plana sencera. Per tant, estam tots d'acord amb el que hem de fer i espitjam perquè es faci més via.

Nosaltres, des d'Unides Podem, hem presentat moltes esmenes, moltes lligades a equipaments. Per exemple, a la redacció i l'ampliació d'un centre de salut a Sant Lluís de Menorca. A Alcúdia, dues esmenes referides a la necessitat d'un nou centre de salut a Alcúdia i un altre al Port d'Alcúdia. També per a Sant Agustí de Formentera, una unitat bàsica.

Després hi ha moltes demandes de reclamació de personal en èpoques estivals, especialment, perquè clar, tenim els recursos per als que estam censats, però després tot es desborda. Aquest és el cas d'esmenes per donar més atenció sanitària a Fornells, a Menorca, però també a Alcúdia, que també estan desbordats a l'estiu.

Bé, jo he d'agrair que hi ha hagut una esmena que la Sra. Ripoll va comentar que acceptaven, respecte del Centre de Salut d'Alcúdia. Jo els vull agrair, tant de bo haguessin estat més, però nosaltres no aturarem de demanar, independentment de què no estiguem en pressuposts, continuarem reclamant. Jo li vull agrair també que es posin amb el tema de la molt difícil cobertura...

(Remor de veus)

EL SR. PRESIDENT:

Silencio, por favor.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

... de digestologia, però li hauria de dir que vostè sempre ha dit que el servei mai no es va deixar de donar. Sap per què ens va deixar de donar?, perquè és ver que de tant en tant anaven metges cap a Mallorca, però sobretot perquè els pocs metges de Menorca tenien guàrdies, pràcticament vivien de guàrdia. I jo vull fer aquí un homenatge als metges que estan dia sí, dia també de guàrdia, perquè és ver que es cobreixen, als metges al final els haurem de dir que deixin de ser superherois perquè és l'única manera que els polítics, potser, ens posem les piles, no?

I, per cert, no vull que se m'acabi el temps, també voldria agrair a la Sra. Patricia Gómez, que crec que és de justícia reconèixer la labor que va fer durant la COVID, perquè en vam sortir prou bé a Balears i segurament és una...

(Alguns aplaudiments)

... i segurament és una de les conselleries que mereix especialment un aplaudiment perquè ens en vam sortir jo diria que molt millor que altres comunitats autònomes de Balears...

(Continuen els aplaudiments)

... perquè moltes vegades... moltes vegades he de reconèixer que me sent incòmode fent clams i reclamacions de sanitat,

tenint en compte el que va passar la consellera Patricia Gómez per tirar endavant tot el que va succeir durant la pandèmia i que, per sort, hem superat.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Es el turno del Grupo Popular, Sra. Borrás.

(Alguns aplaudiments)

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, president. Conselleres, consellers, equip de conselleria, diputats, diputades, bones tardes. Avui horabaixa seguim amb el debat de la llei més important de l'any. En primer lloc, vull remarcar el que vàrem dir a la Comissió d'Hisenda, el Grup Parlamentari Popular valora aquest pressupost de salut que avui debatem i el valora molt satisfactòriament. És el pressupost més elevat de la comunitat autònoma, un 37% de la despesa no financera, més de 2.354 milions, 1.000 milions més que fa vuit anys, més d'un euro per a cada tres s'inverteixen en salut en aquesta comunitat autònoma.

Trobam que són unes xifres serioses, rigoroses i creim que són el millor punt de partida per atendre els reptes més immediats que tenim i per fer front a la situació actual. Aquests són uns pressuposts per a un canvi, un canvi que ens demanaren els ciutadans dia 28 de maig, quan els feren a vostè una esmena a la totalitat.

(Alguns aplaudiments)

Tenen com a objectiu principal la millora contínua en la qualitat i en l'eficiència del sistema sanitari públic. El Govern de Marga Prohens tenia un full de ruta clar, i així es varen posar des del primer dia mesures concretes per a aquesta millora, la primera Direcció General de Salut Mental d'Espanya.

Dins aquests primers sis mesos s'han posat en marxa -com ens deia la consellera abans- mesures i decisions molt importants per als malalts, per a les persones, per a les famílies, però també per als professionals, a qui des d'aquí els vull agrair la feina que feren, la que fan i la que faran, moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

S'han posat en marxa -com deia- llocs de difícil i molt difícil cobertura per poder començar a tenir especialistes necessaris com els d'oncologia a Eivissa o tenir digestius a Menorca i poder fer el cribratge de còlon.

Aquests pressuposts que debatem avui podran permetre que aquestes mesures continuïn. Creim que són uns pressuposts adequats i ajustats.

Abans de començar, i després d'aquesta petita introducció, vull fer un esment a les memòries, que pareix que els impressionen molt. Les memòries estan fetes aposta, es varen copiar perquè quan vàrem anar a fer les memòries ens adonàrem que el 90% de les coses que hi havia eren anuncis, eren *power points* que no s'havien acabat i, per responsabilitat, no tocàrem les memòries.

(Alguns aplaudiments)

No puc entendre que el seu argument sigui fer-nos una esmena a la totalitat de les seccions, que sigui que les seves estratègies són millors, perquè no ho hem vist, acabam de veure que la ciutadania els va fer una esmena a la totalitat i els va dir que ens deixàssim governar.

Primer, varen voler espantar la població i els deien que si governava el Partit Popular hi hauria retallades i acomiadariem professionals; després, quan varen dir que estabilitzariem els pressuposts, que blindariem els pressuposts, varen dir que això tampoc no els anava bé, ara, que hem pujat un 5, tampoc no els va bé, no arribarem a saber mai què hem de fer.

(Alguns aplaudiments)

Com deia, el Grup Parlamentari Socialista ha presentat cinc esmenes a la totalitat a la secció 18, a la 74, a la 60, a l'E22 i a l'F14. Varen dir a comissió, el Partit Socialista, que per qüestió de coherència presentaven esmenes on tenien un projecte alternatiu. Jo diria que no era al projecte i coherència, era incoherència i incongruència.

Passem a explicar la primera incongruència. Varen fer una esmena a salut pública i es reforcen tots els programes de la Conselleria de Salut. Mirin, la direcció i els serveis generals de la conselleria puja de 10 a 16 milions, un 60% respecte de l'any 2023, hem afegit una direcció general de Salut Mental, que és importantíssima. A què fan l'esmena? A la Direcció General de Salut Mental?, al fet que pugui la prevenció?, al fet pugui la vigilància?, al fet que pugin les cobertures? Parlant de cobertures, el grip va de setembre a març, som al desembre, les cobertures s'acabaren de mirar ahir i la cobertura és del 19, però hem d'esperar fins a març. No podem... avançar un poc.

La segona incongruència, fan una esmena a la totalitat a l'ib-salut, aquí hi està inclòs per resumir molt l'atenció hospitalària i l'atenció primària; els medicaments, els de sempre, el paracetamol, però també el carticel i tots els medicaments nous; també la infraestructura.

Miri, Atenció Primària puja un 9,2, ho troben malament? No ha agradat que dediquem un 27% a atenció primària? Aquí, dins aquest apartat hi ha la difícil i molt difícil cobertura, i a vostès no els agrada. Que tornin els especialistes a Eivissa, com el va tornar ahir, no els ha agradat?, perquè això sí, surt d'aquí.

(Alguns aplaudiments)

Jo crec que amb aquests sis mesos haurien de reconèixer que qualque cosa ha canviat, potser sí que se n'han anat dos d'Emili Darder, però quants se n'anaren d'Eivissa, quants se n'anaren de Manacor, quants d'oncòlegs teníem?... Bé...

(Alguns aplaudiments)

La tercera incoherència és de traca, posen una esmena a l'Agència de Salut Pública perquè no els agrada el projecte. Creuen que el seu projecte era millor? Tres cadires, dos despatxos, res més. Això és bastant trist.

(Alguns aplaudiments)

La quarta incoherència que tenim és a l'ib-salut. És cert que la gestió que s'ha fet fins ara és molt millorable. Per això es farà una auditoria. Mentrestant, a partir d'aquest mes de desembre aquests 900 treballadors disposaran d'1 milió d'euros per a millores retributives, per a acció social i actualització de l'increment salarial.

I la darrera, la cinquena a la totalitat la fan a l'IdISBa, que no l'haurien de fer a l'IdISBa, l'han de fer a la fundació que gestiona l'IdISBa, però miri, la legislatura passada vàrem fer una PNL i ara també en tenim una de pendent per suport a l'IdISBa, li vàrem donar suport tots els grups parlamentaris i no enteníem molt bé per què era, no demanaven suport, demanaven auxili, autènticament auxili...

(Alguns aplaudiments)

... perquè si vostès haguessin seguit governant no estaria a punt de (...) l'IdISBa.

De fet -de fet-, es va presentar després un pla de recerca, el segon pla de recerca es va presentar i no hi havia cap investigador d'IdISBa, igualment que quan varen presentar el Pla estratègic de càncer, que tampoc no hi havia oncòlegs. El Pla de recerca es va fer sense investigador. Parlen vostès de diàleg? Poquet, estètica i ètica crec que necessiten.

Per una altra part, tenim una esmena a la totalitat per part de MÉS per Menorca, al pressupost no apareix "al·lèrgia", és ver, només apareix "unitat multidisciplinària d'al·lèrgia", però tampoc no apareix "cirurgia cardíaca" ni tampoc "medicina nuclear". No poden aparèixer un per un, però el Govern de Marga Prohens té paraula, té paraula i complirà la paraula, el 2024 hi haurà el tercer al·lèrgic.

(Alguns aplaudiments)

Per una altra part, en revisar les memòries, li diré que hi ha 1 milió més d'euros per a inversió real i 100.000 euros més per a centre 602, 1 milió d'euros per a inversions crec que està bastant bé. I no vàrem entendre per què votaren en contra del centre de salut d'Alaior i del segon centre de salut de Ciutadella.

Passam ara, ràpidament, a les esmenes parcials del Partit Socialista. Demanen la redacció de 8 projectes i la construcció de 16 centres de salut, tots els que vostès no feren, i per això surten a les memòries. No ho dubti.

(Alguns aplaudiments)

No renunciem a fer cap dels centres de salut necessaris, disposam de més de 134 milions per fer-los. El que no farem mai serà fer *powerpoints*.

Li hem acceptat el projecte de la redacció de Santa Eulàlia, la construcció dels centres de Son Ferriol i de Pere Garau, prioritaris ara, però també fa vuit anys, i ho acceptam per les característiques de la població i d'aquestes barriades. El més curiós és que vostès també votassin en contra d'aquests centres de salut, perquè ja els havíem demanat via esmena o PNL i els va estranyar que nosaltres hi votàssim en contra, però ara, quan nosaltres els ho oferim, vostès voten en contra. Una altra vegada podem parlar d'ètica i d'estètica o de les dues coses.

Ara podem passar al bloc d'esmenes de personal i de les seves condicions laborals. Als malalts fa sis mesos no els faltava res, les metgesses gestores eren les apropiades, suficients els tècnics auxiliars d'infermeria; però, de cop i volta, sis mesos després, fa falta de tot. Demanen que pugin els residents, i aquesta partida puja a 7 milions d'euros, de 35 a 42 milions, un 11,7% per a places de formació sanitària especialitzada. El capítol 1 puja a tots els programes, considerablement; supòs que ho han vist. El capítol 1 pujarà d'acord amb les necessitats i amb la seva disponibilitat.

Miri, no hi ha cap límit pressupostari, vostè també ho deia. Per tant, ha de creure quan li ho deim. No hi ha cap límit pressupostari per a les places que estan a les plantilles autoritzades, cap.

Respecte de declarar les zones de difícil cobertura, que ara pareix que els agrada tant, els tècnics de moment no hi són (...).

Els psicòlegs, els diré, Sra. Carrió i Sra. Gómez, que són a l'ib-salut, no són a la Direcció General de Salut Mental, perquè encara no s'han acabat de fusionar.

Han presentat també un tercer bloc de quinze esmenes de diferents programes, com una barreja de Salut pública, Consum, Atenció Primària. De la part de Salut Pública acceptarem l'esmena per fer el diagnòstic de salut, que és imprescindible per a l'estratègia de salut del ministeri; i incomprendible que durant vuit anys no se n'hagi fet cap.

No podem acceptar l'esmena de la continuació d'EinaSalut, perquè ja està prevista dins les memòries, que es veu que se'ls ha passat llegir-ho. Respecte del cribratge de càncer de pulmó, que vostès no hi volgueren entrar, ja estan previstes cent persones, 50 el 24 i 50 el 25. Tampoc no li podem acceptar cap de les quatre esmenes que han presentat per a Consum perquè estan dins el programa.

Respecte a continuar implantant ecògrafs...

EL SR. PRESIDENT:

Vaya terminando, por favor.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

... *-sí, voy acabando, gracias, presidente-*, ecògrafs i dermatoscops a Atenció Primària el més necessari ara és avaluar el que fa, perquè vostès donaren ecògrafs i n'hi ha molts que encara no estan embalats. Seguiré al segon torn.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Pasamos al turno de réplica. En primer lugar, Sra. Gómez, tiene la palabra.

LA SRA. GÓMEZ I PICARD:

Gracias, Sr. Presidente. Sra. Borrás, gaudeix més vostè estant a l'oposició ficant-se amb mi que defensant la consellera de Salut...

(*Alguns aplaudiments*)

... gaudeix, li encanta estar a l'oposició.

Sra. Consellera, el pacto PP-VOX, puntó número 80, palabras textuales: "asegurar una asistencia digna y el acompañamiento familiar, médico y espiritual de los enfermos para defender la cultura de la vida frente a la eutanasia". Això diu el seu acord PP i VOX...

(*Alguns aplaudiments*)

... no m'ho invent jo, ho diuen. El que passa és que..., jo crec que *no puede ser ingenua con sus socios, Sra. Consellera, no puede ser ingenua, que no dan puntada sin hilo. No dan puntada sin hilo. Está usted alerta.*

A veure, crec que som coherents i, Sra. Borrás, hem fet totalitat a aquelles seccions on hem presentat projecte alternatiu. Vostès feien totalitat sense presentar projecte alternatiu...

(*Alguns aplaudiments*)

... és que no presentaven ni esmenes i feien esmena a la totalitat.

No hem fet totalitat del Banc de Sang perquè no hem presentat esmenes al Banc de Sang, per exemple. No em digui que això no és ser coherent.

Després, com que vull que consti al *Diari de Sessions*, i la consellera m'ho repeteix i vostè també, començaré per Recerca. Estic cansada de sentir que l'IdISBa estava a la UCI. Hem estat, hem estat -i vostè ho sap, Sra. Borrás- cinc anys treballant per la re acreditació de l'IdISBa. Els documents lliurats al Carlos III estan signats del mes de juny. Tota la feina estava feta, tota...

(*Alguns aplaudiments*)

... excepte el nomenament de la directora científica de l'IdISBa. Era l'únic. Dos mesos, una feinada. Sra. Consellera, nomenar una directora, dos mesos, una feinada. Tot la resta estava fet...

(*Alguns aplaudiments*)

... tot, absolutament tot. I com que no tenc normalment temps de rèplica, doncs, avui aprofit perquè consti al *Diari de Sessions*, perquè són cinc anys de moltíssima feina perquè aquest institut estigui re acreditat, i estarà re acreditat gràcies a la feina darrera que vostès varen fer de canviar la directora científica i a tota la resta que hem fet nosaltres.

A veure, hem presentat 69 esmenes, com els deia, als pressuposts, dues a l'articulat i cinc a la totalitat només on hem presentat esmenes, com els deia abans. Vull agrair al Partit Popular, Sra. Borrás, perquè a més vostè ha fet feina aquests dies, per les esmenes que ens han acceptat. Els ha costat entendre que són bones per als ciutadans i són bones per als professionals, com els centres de salut. Els ha costat molt. N'hem presentat 69, ens n'han acceptades tres; bé, manco del 10%.

En relació amb l'articulat crec que són dues esmenes importants. Una, la que fa referència al complement específic, que segons vostès va ser una errada, els creim perfectament, ja està. Ens vàrem sorprendre perquè va aparèixer un text amb una modalitat A i B que no apareixia, però això són coses com a molt tècniques, però és que s'han tornat a equivocar i no sé per què s'han equivocat, justament en el complement específic de les infermeres. Una altra vegada s'han tornat equivocar. Per tant, crec que hi ha una manca de diàleg en la part social i hi ha també una manca de rigor a l'hora de presentar els pressuposts.

I la segona esmena a l'articulat fa referència a les dietes dels pacients. Les hem ampliat durant aquests anys i pensam que s'ha de seguir fent.

Quan deim esmena a la totalitat o que no és suficient el pressupost és perquè no és suficient el pressupost. Nosaltres ens vàrem comprometre a considerar de difícil cobertura els tècnics de radiologia, laboratori d'Eivisa, de Menorca i de Formentera. Vostès diuen que no, que no hi caben en aquest pressupost. Nosaltres ens vàrem comprometre a considerar els auxiliars, perquè la borsa de tècnics en cures auxiliars d'infermeria està exhaurida en aquests moments. I vostès diuen que no. Nosaltres vàrem fer molts de projectes arquitectònics, centres de salut que estan començats, em diu que la memòria és la mateixa, que està copiada paraula per paraula. Carai!, és que la *cortar y pegar* de vegades juga males passades. Començarem el centre de salut d'Artà, Pollença, Santa Margalida, Consell... estan en marxa ja les obres, és que moltes estan a punt d'acabar. Per tant, han copiat paraula per paraula.

I no faran Bons Aires, ni a Emili Darder la reforma, ni la Vileta, ni Son Pisà, ni la Soledat, ni Lluçmajor, ni Trencadors, ni la unitat bàsica de Sant Lluís, ni el segon centre de Manacor, ni la Colònia de Sant Jordi, ni Peguera, ni Son Ferrer, ni Es Viver d'Eivissa; molta falta fa Es Viver d'Eivissa.

No han tengut en compte tampoc un increment per a Consum. En aquests moments els consumidors són més

vulnerables que en altres moments, però no, no, ni un euro més per fer front a les hipoteques REDAL o per fer front a la protecció de consumidors, la bretxa digital, etc.

L'Atenció Primària, miri, nosaltres hem fet esmenes d'afectació per 74,5 milions d'euros. Aquest partit, el Partit Socialista, sí aposta per l'atenció primària, ho ha fet des de 2015 i ho continuarà fent sempre, sempre.

(Alguns aplaudiments)

Crec que s'ha fet molta feina per veure com la salut dels ciutadans deixa de ser una prioritat per al Govern de les Illes Balears.

Moltes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Por el Grupo MÉS per Mallorca, Sra. Carrió, tiene la palabra.

LA SRA. CARRIÓ I PALOU:

Moltes gràcies, president. Recuperaré una frase de la intervenció anterior, perquè crec que és importantíssima, i és que la política s'executa amb els pressuposts, i si no, és fum. I jo, Sra. Borràs, no m'he inventat res del que he dit, no m'he inventat res, he estat diligent i m'he basat en el *Diari de Sessions* de la compareixença de la consellera de Salut el mes de setembre, que va dir que hi havia un increment de 2,8 milions d'euros per a tota la legislatura, i m'he basat en una resposta escrita a una pregunta que vaig formular, que em va deixar perplexa, però... perplexa, on demanava quina havia de ser la ràtio dels psicòlegs clínics i on se'm responia que n'hi hauria un per a cada dos centres de salut. Jo no m'he inventat res. No m'he inventat res. No sé què deu pensar el Col·legi Oficial de Psicòlegs d'aquesta resposta, li ho podem demanar.

I, Sra. Borràs, sé perfectament on són els euros dels psicòlegs clínics i precisament ho sé perquè a la compareixença del mes de setembre, quan parlàvem de la Direcció General de Salut Mental, jo mateixa i aquest grup li va dir: "Crec que tendran dificultats i problemes per executar el personal des de la direcció general, ib-salut és una eina més àgil i més fàcil". I la Sra. Consellera a la compareixença dels pressuposts va dir: "Els euros estan a capítol 4 per transferència de l'ibsalut, perquè és la manera àgil i fàcil". Efectivament, a la Direcció General de Salut Mental, a la partida 46, que són transferències a l'ibsalut, hi ha els 611.000 euros que són als que, per ara, equivalen a aquests onze psicòlegs.

En relació amb les esmenes, volia agrair al Partit Popular l'acceptació de l'esmena de la formació en la guia, crec que és important. I també agrair, tot i que està transaccionada i MÉS per Mallorca havia proposat un increment d'1 milió d'euros i al final queda transaccionada per 300.000 euros, però bé està, perquè és un increment a l'institut, a l'IdISBa per a projectes d'investigació i que després d'aquest procés d'acreditació i reacreditació poden sortir grans projectes, com el de fa una

setmana amb les darreres investigacions del càncer de mama, precisament. També li agraim l'acceptació dels centres de salut, de la reforma de Lluçmajor i de Bunyola.

Donarem suport a les esmenes del Partit Socialista, de MÉS per Menorca i d'Unides Podem a aquests pressuposts.

I deixin-me fer-los dues reflexions finals. Vostè parla dels millors pressuposts de la història de salut, educació, serveis socials, no?, a qualsevol, i hi afegeixen dues característiques i diuen: "Són els més eficaços i eficients". Miri, eficaços i eficients, ho sabrem al desembre de 2024. Per tant, deixau les notes per quan puguem avaluar aquesta part, no ara, no avui. Llavors ja tornarem a cercar en aquells pressuposts CAIB que li indicava al Sr. Álvarez abans, on hi ha l'execució dels pressuposts, ho mirarem el desembre.

I parlem del mantra de la baixada d'imposts. Miri, sense que la baixada d'imposts que heu efectuat Partit Popular i VOX, sense que tenguí efecte -perquè la baixada d'imposts es veurà en els pressuposts de 2025-, sense que tenguí aquest afecte, serveis socials passa de créixer un 16,5 a un 3,5 i sanitat passa de créixer un 10,5 a un 5 i l'efecte de la baixada dels impostos serà el 2025. No m'ho vull ni imaginar. No m'ho vull ni imaginar.

Moltes gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sra. Gomila... Ah, Sra. Gómez, tiene la palabra.

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Sra. Consellera, jo seguiré amb la intervenció sense fil de continuïtat. Bé, molt bé, servei de digestologia, estam satisfetes que es declari de molt difícil cobertura, però ha d'entendre que jo la seguiré... l'he de seguir pressionant.

El Servei de Medicina Interna, el mateix sindicat mèdic -estic parlant de Menorca- explica que està en una situació molt similar a la de digestiu, segurament no de tant de temps enrere, però ara mateix està infradotat ja de manera molt pertinaç. Per tant, el mateix sindicat mèdic explica que necessita una solució de lloc de molt difícil cobertura.

També hi ha una infradotació, tot i que el que reclamaríem és un augment, del Servei de Reumatologia, perquè estan desbordadíssims i estar desbordat significa llista d'espera, és a dir, que estàs malament i t'han d'atendre al cap de molt de temps.

Passa el mateix en fisioteràpia, jo ja li ho anunciï -perquè... nosaltres no aturarem de reclamar, perquè crec que és el que toca, no?, estar reclamant i... i fer activitat de control.

Més temes, altres esmenes que abans no he tenguut temps d'explicar-li, açò és una novetat, és una incorporació, hi ha una

reivindicació en els pobles de la serra nord de Mallorca de tenir un servei de radiologia per no haver de davallar a Palma.

Jo venc de Menorca i em costa valorar aquestes reivindicacions, però no tenc cap dubte que si aquesta reclamació és coincident a la comarca de la serra nord haurien de començar a mirar com s'ha d'implementar, perquè m'imagin... és que, és clar, el Servei de Radiologia és com a molt bàsic. A mi, quan em van explicar que des d'allà han de baixar a Palma, que ja sé que aquí en vint minuts..., que no agafes un avió, però vaja, no vull deixar de dir-li que hi ha una esmena en aquest sentit. Entenc que és un tema que s'ha de valorar, però, bé, també li anunciï que mentre jo hi sigui li continuaré demanant aquest servei de radiologia.

Respecte del model sanitari, amb algunes coses segurament estam més allunyades, no? Nosaltres seríem partidàries d'internalitzar tots els serveis que estan externalitzats, de forma molt coincident amb les propostes que ha fet MÉS per Mallorca, d'anar a menys en aquests tipus de concerts. Concretament ja ens sembla que s'hauria de recuperar el Servei de Radioteràpia, tant el d'Eivissa com el de Menorca que estan externalitzats a la Clínica Juaneda, que quan es va implantar va ser una... bé, va ser una passada, no?, tothom ho va celebrar, és a dir... Vull recordar dobles i triples insularitats, gent que per cinc minuts al dia havia de viure a Palma per a una sessió de ràdio de cinc minuts. Per tant, *chapeau* a la incorporació del Servei de Radioteràpia, però hauríem d'intentar avançar que no fos gestionat des de la privada.

Jo li donaré un punt de confiança. Sé que el model... el model pot arribar a ser molt diferent. Jo no tenc confiança, jo no crec que amb la reducció d'imposts es mantinguin els serveis en quantitat i qualitat. Jo no m'ho crec, però li don un vot de confiança. L'any que ve ho veurem.

I a la Sra. Verdú, reconèixer-li que aquell dia... potser en general no ens vàrem entendre. El Servei de Cures Pal·liatives, efectivament, existeix. El que vostè deia és que no hi havia una partida concreta. Jo li agraeix molt l'aclariment que vàrem tenir. Supòs que entendre que no li doni suport, però li vull reconèixer que... que és ver que era un matís important. No li puc donar suport perquè aquí també estam molt allunyades, és a dir, nosaltres entenem que que la... és a dir, estariem sempre d'acord amb el dret a la vida, qui no està d'acord amb aquest dret?, però d'igual rang és el dret a triar quina vida vols, fins i tot al final de la teva vida, i nosaltres no imposam el nostre model. El que demanam és que es pugui optar.

Per tant, no li donaré suport, li agraeix l'aclariment de l'altre dia. Crec que va estar molt bé. Crec que és important poder-se entendre, però nosaltres som partidàries que qui... Miri, són vostès els grans defensors de la llibertat i és curiós que quan arribam a drets fonamentals, i el dret a una mort digna ho és, justament en aquests casos no hi ha llibertat. És un model que no permet triar, però vaja..., sé que la... bé, ho va presentar amb tota la bona intenció, estam molt allunyades, però, bé està.

Gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Gracias. Sra. Borràs, tiene la palabra.

LA SRA. BORRÁS I ROSSELLÓ:

Gràcies, president. Bé, només molt justet, per dir un parell de coses. El pressupost d'atenció primària, serà més del 27% enguany, just per a atenció primària, tal com recomanen totes les societats científiques i l'OMS. Jo no sé què més volen.

De les esmenes d'infraestructures, si el Partit Socialista hagués fet la meitat, la meitat dels centres de salut que va anunciar, li promet que quasi quasi no faria falta posar pressuposts per a infraestructures, perquè no en va fer ni una, ni una és ni una.

(Alguns aplaudiments)

Aquí hi ha una companyera que l'any passat es va aprovar la de la Colònia de Sant Jordi i no la varen fer, els parc de Bons Aires l'han anunciat un milió de vegades, Son Dureta, no ho sé, podem anar a l'hemeroteca, almenys la primera pedra l'han posada set vegades, arribarà que farem un mur de pedra.

(Alguns aplaudiments)

D'infraestructures els hem aprovat les esmenes de Son Ferriol, de Pere Garau, com els he dit, perquè és una barriada que ha augmentat molt i creim que és molt necessari, però, com he dit, ja eren necessaris fa vuit anys. Hem aprovat també el projecte de Lluçmajor i de Bunyola, i hem fet -gràcies al Partit Popular- el segon de Ciutadella i de Santa Eulàlia i Es Viver.

Els vull explicar una cosa de cures pal·liatives, que crec que no ha quedat clar. Miri, el 2018 es va fer un estudi per saber quantes persones necessitaven cures pal·liatives en aquestes illes. En aquestes illes, l'any 2018 necessitàvem cures pal·liatives, 11.430 persones, entre 15 i 25 pacients per metge de família, entre 30 i 45 malalts ingressats, entre 35 i 70 dels malalts que són a residències. Bé, idò els diré que l'altre dia que em deien que les cures pal·liatives arriben a tothom, no és ver, no és ver, perquè a les residències no hi arriben, només hi ha un psicòleg per als equips de suport d'atenció domiciliària. I és molt trist, és molt trist que ara venguin a criticar que posam 5 milions per a cures pal·liatives i no hagin estat capaços ni tan sols de desenvolupar -com Déu mana- la Llei d'eutanàsia, que ni tan sols han posat un registre de professionals sanitaris que són objectors de consciència. És molt trist.

(Alguns aplaudiments)

Crec que no diré res més a més. Només que les esmenes que hem transaccionat per l'IdISBa han estat de 300.000 euros, després 50.000 euros per fer un projecte per violència masclista, per a formació als professionals per violència masclista, dos psicòlegs i un psiquiatre per a Menorca. I qued a la seva disposició per seguir fent feina.

Molts d'anys, bon Nadal i moltes gràcies per tot.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Por el Grupo VOX, para fijar posiciones, tiene la palabra la Sra. Verdú.

LA SRA. VERDÚ I TORRES:

Gracias, Sr. presidente. Señora Gómez -ahora no está, pero bueno-, quería decirle que puede que a nosotros nos votaran por casualidad, pero a ustedes les votaron por equivocación, y no sé lo que es peor.

Y vincular cuidados paliativos con eutanasia es de una ignorancia total, mucho más viniendo de una exconsellera de Salut. Gracias a Dios, ahora tenemos a la Sra. García y no la tenemos a ella. En fin.

(Alguns aplaudiments)

Nuestra enmienda la presentamos para asegurar una asistencia sanitaria digna y el acompañamiento familiar, médico y espiritual de los enfermos. La ampliación de la partida de servicio de cuidados paliativos dentro del ib-salut, al no estar diferenciada la parte del servicio de cuidados paliativos. Y sí, es cierto que esta enmienda está basada en el punto número 80 del acuerdo entre PP y VOX, referido a los derechos y garantías de las personas en el proceso de morir, asegurando una asistencia sanitaria digna y el acompañamiento familiar, médico y espiritual de los enfermos. Pero no hagan al corte de este párrafo en el sitio que les interesa, porque el párrafo continua diciendo que es para defender la cultura de la vida frente a la eutanasia, y sigue diciendo que es como única salida el dolor. Este trocito no sé por qué se les ha olvidado.

(Alguns aplaudiments)

Y sí, también efectivamente he dicho “el acompañamiento espiritual”, que no religioso, porque espiritual no tiene nada que ver con la religión. Cuando una persona se encuentra en el estado final de su vida, lo que busca es calma espiritual, sosiego, sentirse acompañado, y esa calma y ese sosiego no es necesario que se los proporcione una monja o un cura, si así no lo desea el paciente porque no profesa ninguna religión o porque no se siente cómodo con estas figuras religiosas. Esta calma espiritual, este apoyo emocional se lo puede proporcionar un psicólogo, una enfermera, un médico o un voluntario, un amigo o un familiar. Lo importante es que el paciente se sienta tranquilo y acompañado en el final de su vida.

La Sociedad Española de Cuidados Paliativos define una serie de objetivos fundamentales de los cuidados paliativos, entre los que se encuentra la atención al dolor, a otros síntomas físicos, a las necesidades emocionales, sociales y espirituales a dar información, comunicación y apoyo emocional, asegurando al enfermo ser escuchado. Miren, la enfermera Virginia Henderson fue pionera en los cuidados paliativos, y ella dijo “si puedes curar, cura; si no puedes curar, alivia; si no puedes aliviar, consuela; y si no puedes consolar, acompaña”.

VOX siempre ha defendido el derecho a la vida desde su concepción hasta la muerte natural, y esto no debería asombrar

a nadie porque forma parte del ideario de VOX y de nuestro programa electoral. Nosotros no hemos engañado a nadie, lo hemos dicho desde el primer momento. Nosotros consideramos que si se nos declara muertos cuando se nos para el corazón, ¿por qué razón no se nos considera vivos cuando el corazón empieza a latir en el útero materno?

Con esta enmienda no estamos diciendo que no existan los cuidados paliativos. Sabemos, conocemos y estamos totalmente seguros de que los cuidados paliativos en nuestra comunidad son excelentes, que nuestros médicos i enfermeras proporcionan unos cuidados paliativos de una calidad extraordinaria y con una profesionalidad y una sensibilidad sin ninguna duda. Lo que sí remarcamos con esta enmienda es que no existe una partida diferenciada dentro del ib-salut para cuidados paliativos y, por lo tanto, queremos asegurar esta partida de mínimo 5 millones de euros para que sea destinada única y exclusivamente a los cuidados paliativos.

Sabemos que posiblemente son muchos más los millones que se dedican a los cuidados paliativos y muchos más, tal vez, los que necesitamos, pero para avanzar hay que dar un primer paso, y este primer paso es lo que hacemos con esta enmienda: diferenciar y proporcionar una partida específica para los cuidados paliativos.

Muchas gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Concluido este debate, vamos a pasar al noveno debate de totalidad y globalidad, agrupación de la sección 19, Conselleria d'Empresa, Ocupació i Energia *amb les seccions i entitats afins*.

En primer lugar, enmiendas a la totalidad.

Grupo Parlamentario Socialista, a la sección 19, enmienda [10533](#); a la sección 39, *fons de prevenció i gestió de residus*, [10626](#); a la sección 76, el SOIB, la [10524](#); a la sección 79, IBASSAL, [10629](#); E07, el IDI, [10636](#); E24, el IBE, [10534](#) i [10657](#).

Por parte del Grupo Mixt, MÉS per Menorca, a la sección 19, [10427](#).

(Remor de veus)

Y luego las enmiendas parciales:

En primer lugar, del Grupo... -silencio por favor- del Grupo Socialista, al programa 322B, gestión de relaciones laborales, [10500](#), [10528](#), [11000](#), [11001](#), [11002](#), [11003](#), [11004](#), [11005](#), [11006](#), [11007](#) i [11008](#); al programa 322F, *autoocupació i economia social*, [10532](#), [10498](#), [10998](#), [10999](#) i [10530](#); al programa 542A, *innovació*, [10502](#) i [10503](#); al programa 571A, *gestió de residus*, [10547](#), [10548](#) i [10549](#); al programa 572A, *seguiment i control del canvi climàtic*, etc., [10536](#) i [10537](#); al programa 723A, *promoció industrial*, [10499](#), [10525](#), [10526](#), [10504](#) i [10527](#); al programa 731A, *foment de l'ús d'energies*

renovables i de l'estalvi energètic, 10529, 10540, 10539, 10541, 10543, 10544, 10545, 10546, 10538 i 10535; al programa 761A, ordenació i promoció comercial, las enmiendas 10496, 10497, 10501, 10495, 10531 i 10997; a la secció 76, del SOIB, al programa 322D, foment i gestió de l'ocupació, 10505, 10506, 10507, 10508, 10509, 10510, 10511, 10512, 10513, 10514, 10515, 10516, 10517, 10518, 10519, 10520, 10521, 10522 i 10523; al E07, IDI, la 10789.

Por parte del Grupo VOX, al programa 322B, gestió de les relacions laborals, las enmiendas 10108, 10106, 10105 i 10107; al programa 322F, autoocupació i economia social, 10082; al programa 761A, ordenació i promoció comercial, 10085 i 10087; al programa 761C, promoció empresarial i economia circular, 10095.

Por parte del Grupo MÉS per Mallorca, al programa 322B, gestió de les relacions laborals, 10192; al programa 572A, seguiment i control del canvi climàtic, 10193; al programa 723A, promoció industrial, 10134 i 10191; al programa 761A, ordenació i promoció comercial, 10200 i 10173; al programa 761B, gestió en matèria de joc, 10195 i 10190; a la secció 39, fons de prevenció i gestió de residus, al programa 571K, 10171 i 10172; al SOIB, al programa 322D, foment i gestió de l'ocupació, 10154 i 10163.

Por parte del Grupo Mixto, MÉS per Menorca, al programa 322F, la enmienda 10398; al programa 571A, gestió de residus, 10407 i 10408; al SOIB, al programa 322D, las enmiendas 10403 i 10404; al E24, Institut Balear de l'Energia, 10374.

Por parte del Grupo Mixto, Unides Podem, al programa 000AA, nous programes i no classificats, 10343; al programa 322A, ocupació i inserció laboral específiques, 10368; y al E24, el IBE, 10358.

Para la defensa conjunta de las enmiendas, tiene la palabra, en primer lugar, el Grupo Socialista, el Sr. Pou, tiene la palabra.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, Sr. President, bones tardes, senyores i senyors diputats. Amb aquesta intervenció vull justificar l'esmena del Grup Socialista a la totalitat a aquesta conselleria, així com defensar les nostres 65 esmenes particulars.

Aquests seran els pressuposts coneguts per la genuflexió, per la manca de projecte i per les dèries de VOX. Ahir va quedar clar que la Sra. Prohens no és Déu, perquè la Sra. Ribas va manifestar ufanosa que ells dicten les polítiques, siguin dins les famoses 110 mesures o no, i aquesta qüestió, senyors diputats, és un canvi de guió, segurament resultat de la feblesa negociadora del Sr. Costa, perquè l'eliminació de les ajudes a patronals i sindicats no consten dins les seves mesures, a no ser que, implícitament, siguin dins la mesura 101, que us llegiré: "En el caso de que se produzca una ocupación ilegal de un inmueble, los poderes públicos garantizarán el derecho a la propiedad, poniendo a disposición de la justicia todos los

medios personales y materiales necesarios para proteger al afectado".

Considera, Sr. Sáenz de San Pedro, que les patronals i els sindicats són il·legals? Que són "okupes"? Que la seva legalitat és un malson, producte del pacte de la transició? En aquesta terra hi ha una dita que diu que qui es colga amb infants s'aixeca compixat.

Però anem per feina, Sr. Conseller, agafant les paraules de la Sra. Ribas, respecte d'eliminar aquestes ajudes a patronals i sindicats, s'obren moltes preguntes. Vostè se sent alliberat? Vostè, quan acceptà el càrrec, ja sabia que eliminaria aquestes ajudes i per això no convocava la Mesa de Diàleg Social? Vostè considera que la labor que fan les patronals, de la qual vostè en formava part, és prescindible? Tan poca feina feia abans? Se sent orgullós? Què li semblen les declaracions del president de la PIME, ahir, posant el crit al cel? Creu que els ha traït? És aquesta la seva estranya manera d'impulsar el diàleg social? Si en aquest tema és capaç de trair-se a si mateix, de que més és capaç?

I ens escarrufa pensar que encara ens queden tres pressuposts i el que poden arribar a claudicar els senyors del PP, vistes les seves arts negociadores.

Sr. Conseller, la seva conselleria quedarà marcada per l'acatament del xantatge de VOX, són conscients vostès -PP i VOX- que han votat contra la Constitució, article 7, i contra l'Estatut d'Autonomia, article 27.2?

(Algunes aplaudiments)

Vostès saben que aquests ajuts són per a tot un seguit d'actuacions que fins ara ens semblaven a tots prescindibles, no ens ha estranyat gens ni mica aixecar-nos avui amb aquesta notícia de l'Última Hora que diu que els sindicats tanquen les oficines d'igualtat. És cert que l'Última Hora, no és el Gerarld Trivium, ni és The Times, ni l'ABC, però crec que és respectable. Per a vostès no ha passat res, el Sr. Córdoba ha tengut un mal moment cap allà, el Sr. Cardona també per allà, aquí no passa res, però anirem al Diari de Sessions, Sr. Mateo, el passat 30 de novembre, a una PNL: "Por otro lado, se mantienen las oficinas de igualdad creadas para que los agentes sociales continúen dando apoyo a las empresas en la elaboración y la ejecución posterior, también la ejecución de sus planes de igualdad". Sr. López i Ravanals, 14 de desembre: "... y se fomentará el diálogo social y el cumplimiento de los acuerdos tripartitos. Nosaltres creiem en els sindicats, creiem en les patronals i creiem en la llibertat, d'acord? -enfaticzava- Sí -continua ell- se mantendrán aquellas subvenciones que afectan en materias prioritarias del programa de Gobierno, como las destinadas al mantenimiento de las oficinas de igualdad -i diu-, ¿vale?

(Algunes aplaudiments)

Una setmana després, el que han fet vostès és -i això és molt trist-, és desacreditar patronals i sindicats, i el que també és en la mateixa mesura molt trist, han deixat les polítiques d'igualtat als peus dels cavalls. Se'n recorda vostè, Costa, quan deia allò de "llicions a mi, ni una"?

Sr. Conseller, si vostè tenia principis fa sis mesos -cosa que no dubt-, crec que està aplicant aquella famosa frase de Groucho Marx: “Tenc un principis, però si no li agraden en tenc uns altres”. Vull recordar que els agents econòmics i socials, a qui vostès han traït per 20 monedes de plata, foren clau en la gestió econòmica de la pandèmia, li record, com vostè aplaudia amb les orelles, les ajudes que es dissenyaren entre el Govern, patronals i sindicats i que permeteren una recuperació inèdita en el conjunt espanyol. Anar contra patronals i sindicats és debilitar la posició dels treballadors en la negociació col·lectiva, és afavorir la precarietat laboral.

Vostès deien -i ho deia la consellera de Salut abans- no hem de mesclar ous amb caragols. Això ho deia la presidenta també abans, ja no sé què són els ous i els caragols quan els mir a vostès, és una barreja que ja és una sola capa.

Queda clar que aquesta conselleria ha estat un dels peons a sacrificar per poder governar, perquè podem desmentir a dia d'avui que en els propers pressuposts la següent víctima serà el TAMIB, com han fet PP i VOX a Castella i Lleó?, la veritat és que preferiríem que el Sr. Costa no ho negui, perquè, si no, ja tendrem la confirmació definitiva, atesa la seva habilitat, que aquesta serà la pròxima peça.

(Alguns aplaudiments)

Deia Karl Marx que per valorar els pressuposts s'ha de fer a cadascú segons les seves capacitats i segons les seves necessitats. Estam parlant d'un govern amb 400 milions extra, i, en canvi, aquesta conselleria té el trist rècord de presentar moltes les seves partides en retallada, i això és una decepció i mostra clarament la postura i en què creuen vostès en les polítiques d'empresa, de riscos laborals i d'ocupació.

Passem a les partides concretes. En el cas de l'àrea de Comerç, reducció d'un 50% de les ajudes. Alerta, senyors de VOX, això contradiu el punt 11 dels seu famosos 110 punts, Sra. Ribas. Faci (...), Sr. Conseller, i obligui'l a incrementar els pressuposts. Fins aquí hem arribat.

(Alguns aplaudiments)

Enfront d'aquesta situació hem proposat tot un conjunt d'esmenes per al sector, com per exemple, mantenir les ajudes per a bons tecnològics, per a bons comercials, etc.

Àrea d'empresa i indústria, ja hem indicat que són uns pressuposts continuistes i on el PP no ha fet cap referència de per què emprarà els doblers. No m'hi estendré molt, però hi ha tot un conjunt d'àrees, com són els autònoms, la política de clústers, la indústria tradicional, de la qual vostès no han dit res i nosaltres sí que hi hem presentat esmenes.

Polítiques d'ocupació, ja els hem indicat que tenen -i em sap molt de greu a l'ànima- l'honorós rècord de ser el primer conseller que retalla els pressuposts del SOIB en els darrers onze anys en 4 milions d'euros. Aquest és el seu compromís, com diria el conseller Vera, *dato mata relato*. I hem presentat tot un conjunt d'esmenes al respecte.

I ens preocupa, ens preocupa no només la baixada quantitativa de pressupost, sinó també qualitativa. Vostè, Sr. Conseller, que té, a més, l'honor de ser diputat, resulta que vostè ha votat per llevar-se competències a l'ITS. Ja no és possible finançar centres de formació ni polítiques d'ocupació. Açò sí que es diu fer una autoesmena.

(Alguns aplaudiments)

Fins i tot, fins i tot -i mirin que em sap greu dir-ho-, la Sra. Cirer s'ha animat a fer polítiques d'ocupació, veu ja el desert i diu “jo faré les polítiques d'igualtat”, endavant les atxes. Això és un desgovern.

I, òbviament, també les polítiques d'energia, que aquí és ver que hi ha un gran increment pels fons MRR, però es plantegen molts dubtes. D'entrada ha quedat palès quin és el compromís quan el Govern de les Illes Balears estava disposat a renunciar a aquests fons, a aquests 5 milions d'euros que s'havien de repartir el mes passat i que, afortunadament, el Govern espanyol ha tengut a bé ampliar el termini per rescatar el Govern balear, però aquesta és la mostra del seu compromís en uns punts als quals no tenc temps però he presentat moltes esmenes.

(Remor de veus)

I, finalment, em referiré al capítol de relacions laborals. Ja he parlat de sindicats i patronals, però els vull recordar que vostès han eliminat el Pla de lluita, que costava 400.000 euros. Les mentides per molt que es repeteixin no succeeixen en veritat.

(Algunes rialles)

Sap quantes actuacions hi havia per excés de jornada anuals? 4.500. El Pla de lluita suposava incrementar-ho en mil actuacions, un 20%. Els explicarà vostè als 800 treballadors que s'han vist beneficiats, que han sortit de la precarietat, que a vostè no li importa. Ho farà?

Mirin, cada vegada que han de triar entre els poderosos i la resta, es decanten per allà mateix. Ho han demostrat amb l'impost de successions i donacions i amb l'impost de patrimoni. Per què no diuen la veritat de l'impost de patrimoni i recorden a la gent que per començar a pagar aquest impost, cal tenir un patrimoni de 700.000 euros descomptant l'habitatge habitual?, jo no somni tenir aquests doblers en la meua vida, així que jo crec que estan com sempre, dedicats als problemes d'uns pocs.

I vull acabar parlant d'aquesta qüestió, del Pla de lluita, perquè el Pla de lluita té cara de dona. Quan vostès diuen que ni una lliçó, sàpiguen que qui està més afectat per la precarietat laboral, són les dones, llevant el Pla de lluita fan una passa enrere, ...

(Alguns aplaudiments)

... i els diré més: la precarietat laboral és el principal causant d'accidents laborals. Per tant, passes enrere en la lluita contra la precarietat són passes enrere en la lluita contra la sinistralitat.

EL SR. PRESIDENT:

Vaya terminando, por favor.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Sí, vaig acabant, Sr. President. En definitiva, passes enrere, falta d'il·lusió, genuflexió i la veritat és que un horitzó molt trist, perquè, efectivament, queden tres anys i els companys de VOX a saber quines bombes nuclears més activen. I acab només amb una frase: Sr. Conseller, es considera vostè alliberat?

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. Castells, tiene la palabra por cinco minutos.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Moltes gràcies, Sr. President. Bones tardes a tothom. Bones tardes, Sr. Conseller. Hem presentat aquesta esmena a la totalitat per una sèrie d'arguments que segurament no el sorprendran, perquè a la compareixença que vostè va fer d'alguna manera ja li vaig fer aquesta crítica, tot i que en aquell moment també estava a l'expectativa de les seves respostes i després de valorar, d'haver pogut estudiar amb més detall del seu pressupost, ens vàrem refermar en la necessitat de presentar aquesta esmena a la totalitat sota un epígraf que quan li digui, sonarà cosa retòrica, no?, això de "la manca de projecte", però esper que després d'aquests quatre minuts i vint-i-cinc segons que em queden hagi pogut convèncer-los, que no és simple retòrica.

Bàsicament, nosaltres consideram -i així li ho vaig dir- que el seu pressupost és un pressupost conformista que xoca o que ens sorprèn en el lloc ideal -i ja ho vaig dir així- que vostè ocupa a l'escalafó d'aquest govern. Vostè té la primera conselleria sectorial, després de la d'Hisenda, que és transversal, Presidència, que és transversal, clar que també tenen temes sectorials. Quan jo vaig veure que a vostè, la presidenta el col·locava en aquest lloc, vaig dir uei!, la veritat és que me'n vaig alegrar. Això vol dir que realment aquest govern vol fer una aposta per la diversificació econòmica, no? Això és normal, eh?, sempre tots els governs intenten dissimular una mica el tema del turisme, intenten dissimular que és la conselleria més important de qualsevol govern de les Illes Balears. Vaig pensar que tal vegada això seria un bon senyal. Idò no, decepció, decepció.

Evidentment, sense comptar els seus mèrits personals per estar en un lloc tan important en el Govern, que, evidentment, això no ho posa en dubte, però, per les funcions que té assignades i el pressupost que té assignat, realment es veu que no hi ha cap mena d'aposta en aquest govern per la diversificació econòmica, al contrari, s'insisteix en la dependència del turisme, i, per tant, es crea una conselleria per als sectors econòmics, per anar fent xup-xup, anar fent xup-xup i qui dia passa, any empeny. I, a més a més, amb unes

polítiques que bàsicament són unes polítiques de repartidora, la seva conselleria és una gestoria, és una gestoria per repartir subvencions, bàsicament. Aquesta és la principal funció de la seva conselleria.

Com vostè pot comprendre, amb aquest panorama no podíem fer altra cosa que presentar una esmena a la totalitat, perquè nosaltres, precisament, creim que la gran assignatura pendent de qualsevol govern de les Illes Balears és la diversificació econòmica, i ara, perquè vegi que no parl per parlar, és a dir, repassant un poc, els grans capítols de la seva conselleria.

Indústria, ajuts de reconversió industrial, que ve a ser el mateix que ja es feia. Modernització ve a ser el mateix que ja es feia, amb petits increments -no li ho neg. Ajuts de la digitalització, centres tecnològics de caràcter industrial, ... bàsicament la tasca de la conselleria en matèria d'indústria és això. Hi ha el tema de la llei de polígons que és com si diguéssim el far, no?, la llum, sembla una cosa una mica original que es vol fer des de la seva conselleria, però, clar, això encara no està reflectit en aquest pressupost. Jo pensava que, la veritat, amb el seu historial, no?, de persona que ha estat molt implicada en el tema dels polígons empresarials, pensava que, bé, que veuríem tot d'una quines idees tenia en aquest tema. De moment, ens haurem d'esperar, en qualsevol cas, en aquest pressupost no es veuen. He volgut esmentar-ho perquè penso que és interessant i que, per tant, en farem seguiment.

Pel que fa a empreses i autònoms, bé, bonificacions a les cotitzacions dels autònoms, bé, sí, ja està inventat. Són aquests petits ajusts que ..., clar, després em fa gràcia que la dreia sempre parla de les paguetes, no?, i resulta que quan governen són tan imaginatius que continuen fent el mateix que feien els governs d'esquerres, que és donar aquestes petites bonificacions. Jo li vaig dir a la compareixença que això també era una autocrítica, perquè reconeixia que fins ara el que s'havia fet també era això.

També en el tema d'autònoms i empreses, doncs ajuts a la internacionalització, ajuts a les cambres de comerç, de moment sort que els de VOX encara no s'han adonat que també donen ajuts a les cambres de comerç. Nosaltres, evidentment, hi estam totalment a favor.

El tema dels bons comercials. Aquí també va dir una cosa que... bé, una idea que era que fossin condicionats a la modernització, li ho vaig reconèixer, però al cap i a la fi continuen fent una política de bons comercials, que és el que van criticar quan ho feia el govern d'esquerres.

Quant a l'IDI, bé, ens va dir que bàsicament farien un *rebranding*, bé, d'acord, fantàstic, però és clar de *rebranding* no.... no hi viu el teixit industrial de les Illes Balears, però es mantenen els mateixos plans de digitalització, es manté el mateix suport de l'ISBA. És a dir, bàsicament es continua fent el mateix que es feia amb aquesta política de repartiments.

Quant a ocupació, bé, el tema tan polèmic, la reassignació d'aquests 400.000 euros del Pla d'inspeccions, resulta que, fixi's, ens va dir que el dedicarien a les oficines de càrregues de

treball, sort que els de VOX no saben ni de què va això, però jo li llegiré el que va dir vostè a la seva compareixença, diu: “*Se va destinar una línia de ajudas a todos los agentes sociales para crear oficinas de medición de cargas de trabajo en hostelería*”, i alerta!, aquí ve l’interessant, “*algo parecido a lo que ya conocen los agentes sociales, que son las oficinas de igualdad, que ya conocen, ya trabajan y están muy cómodos con ellas, y así nos lo están trasladando*”. O sigui els seus clients -els seus clients en el bon sentit de la paraula-, els agents socials, molt contents amb les oficines d’igualtat, també volen oficines de càrregues de treball. I li deia que sort que els de VOX encara no devien saber ni que això existeix, però prepari’s per al pressupost que ve, perquè segurament aquestes oficines també seran objecte d’esmena.

M’he de quedar aquí, continuaré, Sr. Conseller, en les meves properes intervencions en aquesta línia per acabar de desgranar el seu pressupost, però, com pot veure, he intentat argumentar per què creïem que s’ha de presentar aquesta esmena a la totalitat, perquè bàsicament veiem que la seva conselleria, una conselleria d’un continuisme espaordidor, en què es plantegen anar fent xup-xup i qui dia passa any empeny, i creiem que amb la importància dels dossiers que vostè té damunt la taula, això no es pot permetre o no és acceptable.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Sáenz de San Pedro, tiene la palabra para abrir la cuestión incidental.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. CONSELLER D’EMPRESA, OCUPACIÓ I ENERGIA (Alejandro Sáenz de San Pedro i García):

Gracias. Gracias, presidente. Buenas tardes a todos, señores diputados. El Grupo Socialista y el Grupo MÉS per Menorca han presentado enmiendas a la totalidad de los presupuestos de esta conselleria.

El Grupo Socialista ha presentado enmienda a la totalidad a la sección 19, conselleria; a la sección 39, residuos; sección 76, SOIB; sección 79, IBASSAL; sección E07, IDI; i sección E24, el IBE. Y el Grupo MÉS per Menorca, a la sección 19.

Me ha quedado claro, no les gustan nada nuestros presupuestos. Ha quedado claro no, muy claro.

Sr. Pou, usted todavía... yo creo que no ha entendido que estos presupuestos no se han hecho para agradecerles a ustedes, al Grupo Socialista...

(Alguns aplaudiments)

...sino para que beneficien a los ciudadanos y a nuestras islas...

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

Y, Sr. Castells, ya le dije y hablamos en la comisión el otro día que para mí es un placer debatir con usted y le insisto una vez más eso que le dije de que sea esa gota malaya que me siga insistiendo en puntos de mejora, y no me cabe la menor duda que en algún momento, no creo que en estas enmiendas a la totalidad, lleguemos a acuerdos, pero seguramente en el camino podamos encontrarnos en alguna ocasión.

Voy a dir por partes y voy a centrar mi intervención en los tres bloques que conforman esta conselleria. Ustedes han dejado claro que ni les gusta ni comparten los presupuestos de este bloque de empresa, que aúna la Dirección General de Industria y Polígonos, la Dirección General de Empresa, Autónomos y Comercio, y el Instituto de Innovación, el IDI.

14,1 millones de euros destinados a políticas de industria y polígonos; un presupuesto que tiene por objetivo mejorar la competitividad de la actividad empresarial, el apoyo a los emprendedores, así como impulsar proyectos industriales de nueva implantación y también para consolidar los existentes; un presupuesto que aumenta las ayudas de los planes de reconversión industrial y las ayudas de modernización productiva del tejido industrial de nuestras islas.

Además, esos 14,1 millones de euros también se van a destinar para reforzar el departamento de minas y canteras, para dar una solución al colapso, al retraso que lleva desde hace mucho tiempo debido a temas de personal. Ha quedado claro que todo esto a ustedes no les gusta.

Seguimos en empresa, en comercio, en autónomos. Ustedes han asegurado que recortamos presupuestos en promoción empresarial y en emprendimiento juvenil. Argumentan que desarrollaron un plan director de economía social, pero no realizaron ningún tipo de coordinación, en concreto, con entidades como el IDI. Presupuestaron 1 millón de euros para programas de emprendimiento joven y solo ejecutaron un 10%, o su plan director de economía social, del que solo pusieron en marcha la mitad de las actividades previstas.

Este gobierno sí que cree que los autónomos, los emprendedores y nuestro tejido industrial es importante. Destinaremos 14,3 millones de euros a la promoción empresarial y a garantizar, eso sí, la cuota cero para los autónomos, cien por cien de bonificación durante los dos primeros años y un 50% el tercero, 13,3 millones de euros, que también van a permitir que el comercio local pueda acceder a los mercados internacionales para favorecer su expansión y su crecimiento.

Y, por supuesto, vamos a apostar por el emprendimiento juvenil, vamos a destinar casi 1 millón de euros, 902.000 euros para poner en marcha acciones de emprendimiento juvenil. Esto va en la línea, como me contaba el Sr. Castells que vamos a encontrarnos en puntos muy concretos como el emprendimiento juvenil donde vamos a ayudarnos mutuamente, vamos a fomentar este emprendimiento y, como ve, podemos llegar a acuerdos y seguro que podremos llegar a algún acuerdo más en temas de SOIB, en temas de energía y en temas de empresa.

Y por lo que se refiere al IDI, sí, vamos a seguir reforzando el trabajo y la estrategia del ente y se reconvertirá en la Agencia de Desarrollo Regional de Baleares. No es un mero *branding*, es reconvertir, darle la vocación real que tiene para responder a la realidad de nuestras islas, y además vamos a impulsar a través de la Agencia de Desarrollo Regional, vamos a impulsar proyectos de base industrial y garantizaremos también la presencia del IDI, la presencia de la Agencia de Desarrollo Regional en todas nuestras islas. Se reforzará en Menorca y se desarrollará en Ibiza, con una vocación de impulsar siempre estos proyectos.

Nos vamos ahora a otro eje, al empleo, que evidentemente ya han manifestado que no les gusta, y que aglutina la Dirección General de Trabajo y Salud Laboral, el IBASSAL y el SOIB.

La Dirección General de Trabajo y Salud Laboral ha pasado de 10 millones de euros a 16,4 millones, pero esto a ustedes ya veo que no les importa. Esta conselleria seguirá luchando contra el fraude en la contratación, ¡claro que sí!, porque haremos las inspecciones, como se han hecho siempre, durante los doce meses del año y como parte de esas 20.000 inspecciones que se hacen desde el cuerpo de inspecciones de Baleares.

(Alguns aplaudiments)

Sé que a ustedes no les gusta, Sr. Pou, pero a nosotros nos preocupa, usted piensa que no, el bienestar de los trabajadores y el estado de salud de nuestro mercado laboral. Por eso trabajaremos en la prevención para reducir la tasa de siniestralidad laboral, y, como parece que le gusta, le repetiré también que pondremos en marcha esa oficina de medición de cargas de trabajo, con una partida de 400.000 euros a través del IBASSAL y que los agentes sociales, tanto patronal como sindicatos, han aplaudido.

Pues sí, el diálogo social es el entendimiento entre sindicatos y patronales, y la negociación colectiva a ustedes no les pertenece por mucho que quieran apropiarse de ella.

Este mes de noviembre ya nos hemos reunido con la Mesa Tripartita y saben ustedes que el otro día con la Mesa de Diálogo Social y, por lo tanto, saben ustedes -ténganlo muy claro-, que vamos a contar siempre con los sindicatos y con las patronales, por supuesto, y vamos a poner en marcha la mejora del mercado laboral con programas de formación y de ocupación y políticas de empleo. Vamos a hacer las cosas un poco diferentes a las que usted está acostumbrando a hacer, pero vamos a dar cumplimiento a los acuerdos que salgan del diálogo social con los sindicatos y trabajadores.

Por lo que se refiere al SOIB, 125 millones de euros, sí, Sr. Pou, 125 millones de euros, 4 menos que el año anterior. Coincide plenamente con los 4 millones que usted pidió a Madrid y tuvimos que devolver porque no fue capaz usted de aplicarlo a lo que realmente era.

(Alguns aplaudiments)

Nosotros no vamos a lo mismo, pero repito que no existe ningún recorte en el SOIB y vamos a maximizar hasta el último céntimo de presupuesto del SOIB.

Y el tercer eje importante: energía, es decir, la Dirección General de Economía Circular, Transición Energética, Cambio Climático, también el Instituto Balear de la Energía y el Fondo para la prevención y gestión de residuos. 141 millones para la Dirección General de Economía Circular y de Transición Energética. De ellos solamente 90 millones de euros son para plan de inversiones de transición energética de Baleares. Casi nada. ¿Qué es lo que no entienden de todo eso, siguen hablando de que no existe un compromiso por la sostenibilidad y no existe un compromiso por las renovables? Este gobierno del Partido Popular es el que ha destinado un presupuesto más alto en la historia de esta dirección general.

(Alguns aplaudiments)

Vamos, vamos a impulsar, lógicamente, las instalaciones fotovoltaicas, priorizando las cubiertas y el uso en las naves industriales; fomentaremos la movilidad eléctrica, pondremos en marcha actuaciones de plan de eficiencia energética en edificios, el autoconsumo y no pasen pena que no vamos a dejar perder ni un euro que venga de Madrid ni ningún euro que venga de Europa. Del total de la energía que se necesita en Baleares solamente el 11,5% se produce a través de renovables, un 88%, 88,5 solamente con renovables, con 241 millones y 90 millones de ellos para el PITEIB, les puedo asegurar que les vamos a dar un buen impulso.

Y no, no tenemos ninguna intención de eliminar o de restarle importancia al Instituto Balear de la Energía; más bien todo lo contrario, reforzaremos el trabajo que desempeña y por eso lo hemos dotado con 36 millones de euros. Continuaremos con los proyectos de solarización, de la instalación de renovables y corregiremos las deficiencias, como lo estamos haciendo ya, de la red MELIB.

Finalizo. Estos son mis presupuestos y estas son sus enmiendas a la totalidad. No creo que nos acerquemos mucho en nuestras posiciones, pero estos presupuestos son nuestra respuesta a la confianza que los ciudadanos depositaron el pasado mes de mayo, y creo profundamente que sus enmiendas a la totalidad no responden a estas necesidades. Y voy a terminar con una pequeña reflexión de mi querido y admirado maestro Yoda, que algunos de ustedes también conocen y sobre todo este mensaje va dirigido a esta parte del hemiciclo, a la izquierda: “si errores no has cometido y aún así perdiendo estás, un juego diferente deberías jugar”.

Gracias.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Pou, tiene la palabra.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, Sr. President. Moltes gràcies, Sr. Conseller, per la seva explicació.

Miri, jo crec que ser conseller és un dels honors més grans que pot tenir una persona a la seva vida, servir els ciutadans i fer-ho amb capacitat de transformació. Jo crec que si un té un projecte i du vuit anys esperant aquest moment, el normal seria que vengués aquí i començàs a parlar i li faltassin minuts especialment quan ha de parlar dels primers pressuposts, perquè seria una festa. I el que veim d'ençà que ha començat la legislatura -i em sap greu dir-li-ho-, és que és una agonia quan passen els minuts, la imatge que es trasllada és d'absoluta falta de projecte, i els minuts -li ho repetesc- es fan llargs. Li posaré un exemple, perquè vostè ha vingut aquí i ha tornat fer més o manco un *remake* del que va fer ja pel setembre, del que ve fent els anteriors mesos.

Miri, el Govern del Sr. Sánchez acaba de començar i ja ahir havia aprovat una millora dels drets dels treballadors, de tots aquells que estan en atur. Aquesta és la idea: presentar mesures transformadores, les que siguin, les que siguin, però presentin mesures transformadores.

Vostè està parlant, sis mesos després de començar, que farà un *rebranding* de l'IDI, endavant, però faci'l. El dia de la seva compareixença va parlar que farà una llei d'indústria i vostè va reconèixer que hi havia pressupostats 50.000 euros per a aquesta llei d'indústria. No sé si li arribarà per la "i" o arribarem a la "n" d'indústria, però 50.000 euros és molt poc bagatge.

Parla vostè de quan, parla de la Inspecció de Treball, i diu que faran feina tot l'any. La Inspecció de Treball no està per desestacionalitzar, crec que s'han equivocat de parany, el que haurien de fer, i és un problema que tenim -i li ho reconec-, el de personal a la CAIB, si vostè acceptés l'oportunitat de als mesos de més activitat, disposar de més funcionaris per vigilar la situació del mercat de treball, no la desaprofiti, no la desaprofiti, o què és el que es pretén?, pretendre que aquells pocs empresaris, però que existeixen, que fan frau, tinguin menor vigilància? Aquest no és el camí, Sr. Conseller.

I parlava de diàleg social, no sé si a la darrera reunió o a la primera, és el mateix, de la Mesa de Diàleg Social, la presidenta els va dir, a patronals i sindicats, que ja veurem què passa amb les ajudes, perquè dependrà del vent, dependrà de la Sra. Ribas si arriben o no arriben. Ja ho veurem.

Sí que vull discutir de polítiques, però és que del SOIB vostè no ha dit res. El Grup Socialista ha presentat un conjunt d'esmenes d'afectació de les polítiques, les aprovaran?, les transaccionaran?, zero.

Duim esperant les seves polítiques de formació. Jo li puc dir -i vostè n'és perfectament conscient-, m'estava parlant abans de fons europeus, els doblers que va tornar els hauria pogut no tornar. El que varen fer és que vostès i Educació no es posen d'acord i davant la incapacitat de negociar amb les dues conselleries, uep!, bones, *dato mata relato*, han tornat els doblers ...

(*Alguns aplaudiments*)

... però no només això, Sr. Conseller, vostè tornarà doblers que no seran de formació -i ho sap-, perquè enguany no han tret convocatòries de formació, i són doblers que no ni tan sols són fons europeus. Per tant, tenen un desgavell dins el seu govern que no es posen d'acord.

I en el tema d'energia, li hem dit des del principi, perquè aquesta oposició no és que sigui destructiva, el que vol plantejar són els reptes que no assolim, però tenim un problema amb el personal, i per això té una esmena, perquè en energia pugui tenir més personal. Per tant, són mesures constructives.

I vostè, amb tot el seu temps, ha començat amb explicacions, com sempre, per guanyar temps, per no dir res, però no ha dit rutes les oficines d'igualtat, no sé si és que li és igual, però les oficines d'igualtat estan fetes per ajudar amb aquestes polítiques d'igualtat, efectivament, per a les dones. I si començam a agafar tot el patró de les mesures d'aquest govern veim, que, una darrere l'altra, el que fan és anar en contra de les dones: pla de lluita oficines d'igualtat, per no dir altres coses que no vull anomenar.

Per tant, em sap greu dir-ho, ens trobarà, si vol que parlem aquest tema -perquè vostè ho sap-, però la situació d'aquestes àrees que vostè du i d'aquests pressuposts, especialment quan té un govern amb 400 milions d'euros extra, és de poca ambició.

I no em queda temps, Sr. President, però sí que vull anunciar que les esmenes dels grups MÉS per Mallorca, MÉS per Menorca i Unides Podem, les acceptarem.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Castells, tiene la palabra.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Gràcies, Sr. President. M'ha agradat molt, Sr. Conseller, la cita del mestre Yoda, perquè la cita aquesta diu el mateix que li dic jo, si vol canviar les coses perquè no van bé faci coses diferents. A mi què m'hagués agradat, precisament? Que vostè tingués ben interioritzada aquesta frase del mestre Yoda i hagués vingut i m'hagués dit: Sr. Castells, vostè s'ha equivocat, què diu que fem el mateix? No, miri, en això farem una cosa diferent, a això canviem radicalment la direcció de la conselleria, amb això iniciam una línia nova. Però no m'ha dit res d'això; és a dir, la seva resposta ha vingut a validar el diagnòstic que jo he fet, de la continuïtat, la preocupant continuïtat de les seves polítiques, el mínim interès en treballar per la diversificació del teixit econòmic de les Illes Balears.

I vostè a la seva compareixença ja ho va dir, va dir, escolti: model econòmic, model econòmic tenim el que tenim. Va venir a dir amb això... potser vostè és un pragmàtic i jo soc una mica més il·luminat, però, bé, jo crec que una certa ambició per

mirar de diversificar l'economia de les Illes l'hauríem de tenir. Per tant, perfecte, m'ha encantat la cita del mestre Yoda, però per favor apliqui-se-la i digui'ns, digui'ns, a banda d'una promesa, que encara no sabem en què es materialitzarà, de fer una llei de polígons, que no neg que pot tenir elements interessants i que pot ser disruptiu fins a certa mesura, a banda d'això, no veiem res més.

El tema que comentava en matèria d'ocupació, per exemple, en matèria del SOIB, vostè deia: a veure, el tema del SOIB, com que sempre durant mig curs havíem d'acabar afegint doblers, bé, doncs ara els posam d'entrada. D'acord, molt bé, gran canvi.

Ens va parlar, també, s'ha comentat que dedicarien doblers per a la comissió tripartida per afavorir el diàleg social en matèria d'hostaleria, alerta que no ho sentin els seus socis de VOX, el TAMIB, d'1,4 a 1,7 milions d'euros. Bé, tota la seva compareixença i aquests pressuposts segueixen aquesta tònica. Jo crec, i ara que parl del SOIB, que en el cas del SOIB vostè mateix va dir una frase que resumeix això que dic jo, ho resumeix perfectament, vostè va dir, fixi-s'hi: "*Vamos a reorganizar el SOIB para que sea lo que siempre ha sido y tiene que seguir siendo*". O sigui, per tant, home, doncs fantàstic! Però, és clar, reorganitzem, sembla una mica dir: *¿dónde está la bolita?, vamos a reorganizar para que sea lo que siempre ha sido y lo que siempre ha tenido que ser*. Bé, doncs, fantàstic; és a dir, d'alguna manera, reafirma aquesta impressió que tenim nosaltres del plantejament de la seva conselleria, poca ambició de canvi, poca ambició de canvi de model, poca ambició d'influir en l'economia de les Illes Balears i, simplement, doncs, bé, administrar el que tenim. Esper que fent millor coses que s'han de fer millor, això sempre està bé, per això li deia allò de la conselleria-gestoria.

Ara bé, fixi-s'hi, gestoria, és clar, vostè, i aquí aprofito per entrar en el que encara no he tocat, l'energia, 141 milions d'euros, dels quals 130 milions són finalistes i, per tant, on haurà d'haver-hi un exercici de molta agilitat administrativa perquè tots aquests ajuts arribin als seus destinataris. Vostè mateix va dir a la seva compareixença que hi havia un col·lapse d'expedients en aquesta matèria. Per tant, jo li dic: això, més que una conselleria és una gestoria, és clar, una gestoria el que ha de fer és gestionar ràpidament aquest tipus de coses, vostè mateix ens diu que hi ha un col·lapse a la seva conselleria en aquest moment. Llavors, quina sortida ens dona aquí, quin camí d'esperança ens dona aquí?

Perquè, és clar, si resulta que té tants doblers en matèria d'energia, però aquests doblers s'han de canalitzar cap als sectors interessats, hi ha un col·lapse en la gestió d'aquests ajuts i no hi ha cap mesura important, sí que a l'Agència d'Energia hi destina una mica més de personal, però no es veu cap mesura important en el pressupost de la seva conselleria per reforçar els actius personals que han de permetre que tots aquests ajuts es tramitin d'una forma més ràpida.

I això va per a la resta dels temes que li he comentat, és a dir, si vostès ho fien tot a continuar fent de repartidora, que, per cert, ja li vaig llançar el guant al Sr. Rodríguez, aquí supòs que qui presentarà una esmena a la totalitat serà VOX, perquè, és clar, una conselleria que bàsicament al que es dedica és a

repartir doblers, m'estranya que no, que no..., bé, els don idees per a l'any que ve, volen, escolti, que tanquin aquesta conselleria i amb tot el que estalviïn podran exonerar l'impost de patrimoni encara amb més doblers. Perquè, és clar, al final això és una repartidora, no sé com vostès poden estar d'acord amb això.

Doncs, com li deia, Sr. Conseller, si aquesta conselleria bàsicament es dedica a repartir doblers i no reforça les seves capacitats per gestionar tots aquests ajuts, doncs, realment, efectivament, haurem de mirar els anys a venir quin és el nivell d'execució del pressupost, perquè, i, a més a més, amb l'espasa de Damocles d'haver de justificar els fons europeus, encara més pressió a la seva conselleria perquè realment, com a mínim, encara que no canviïn de model, com a mínim, seguint aquest model, siguin capaços d'executar tot el que tenen sobre la taula.

Fins al moment, i mentre ho veiem, i, evidentment, jo li agaf el guant, jo pens que sí que serà possible arribar a acords. Nosaltres hem presentat aquesta esmena a la totalitat perquè encara no s'havien negociat esmenes parcials, i avui sabem que segurament ens votaran a favor del nostre programa d'emprenedoria juvenil. Aquest és el tipus d'acció que nosaltres creiem que s'ha de fer, atraure i retenir talent, això sí que seria un canvi estructural a l'economia de les Illes Balears i no continuar una mica amb la mateixa música, fent el mateix, fent aquesta política de xup-xup, d'anar fent el mateix de cada any i augmentar simplement alguns molt petits percentatges.

Això és tot. Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Sáenz de San Pedro tiene la palabra, por cinco minutos, para cerrar la cuestión incidental.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. CONSELLER D'EMPRESA, OCUPACIÓ I ENERGIA (Alejandro Sáenz de San Pedro i García):

Gracias, Sr. Presidente. Ya les he dicho y les repito que estos presupuestos son una declaración de intenciones, lógicamente, de un modelo económico, que pensamos que un modelo económico sostenible es posible y hemos venido aquí para trabajar, para hacer políticas que contribuyan a la sociedad.

A usted, Sr. Pou, le he visto muy tenso en las dos intervenciones, la verdad es que si también lo que busca es convencerme, pues a lo mejor este no es el camino. Le vuelvo a decir, le he visto muy tenso, y vamos a intentar bajar esta tensión precisamente para poder buscar acuerdos.

La verdad es que esta mañana, creo que ha sido la Sra. Costa que nos decía lo que tenemos que decir y lo que no tenemos que decir, también el Sr. Apestequia nos recordaba lo que tenemos o no que aplaudir, también alguien -discúlpenme-, lo recuerdo, que también nos decía lo que tenemos contestar, dentro de poco alguien nos dirá lo que tenemos que pensar,

porque ya van diciendo por ahí incluso lo que tiene que votar la gente y a quien tiene que votar la gente. Por lo tanto, yo creo que se equivocan en todo.

Miren, han comentado varias cosas, el Sr. Castells ha estado hablando del SOIB, el SOIB, la batalla del Sr. Pou, de los fondos, y uniéndolo con lo que decía, creo que esta mañana, o ayer, discúlpenme, el Sr. Rosa, de los fondos europeos, los fondos que vienen de Madrid, y con lo de los fondos me parece que estamos en una serie de Netflix, lo que pasa es que nosotros vamos por la tercera temporada y ustedes todavía van por la primera, nos han insistido que...

(Algunes aplaudiments)

... no tenemos que dejar escapar los fondos europeos, nos han dicho hasta cuándo teníamos que pedirlos, antes del día 7, porque si no pedíamos 11 millones el día 7, pues será la hecatombe. Nos dicen cuándo los tenemos que pedir, cómo los tenemos que pedir, para qué los tenemos que pedir, pues, cuando digo que están en la serie 1 de Netflix, es que ya los pedimos la semana pasada, pero los pedimos cuando nosotros considerábamos que los teníamos que pedir al IDAE, precisamente cuando nos garantizaron y aseguraron que íbamos a conseguir una mejora en las bases reguladoras para llegar a esas simplificaciones administrativas, y que no llegue lo que usted nos está comentando, Sr. Castells, ese exceso de colapso de expedientes. Porque, si, nos encontramos con este colapso de expedientes, los estamos tramitando de una forma acelerada, hemos conseguido más recursos humanos, lo que pasa es que siguen entrando, y que entren 11 millones de euros más sin poder asegurar la eficiente gestión de estos recursos, pues no es evidentemente responsable por nuestra por nuestra parte.

Y yo vuelvo a decirles, respecto a lo que están comentando de sindicatos y patronales, evidentemente vamos a estar con ellos y vamos a dar siempre cumplimiento a todos los acuerdos que emanen desde la Mesa de Diálogo Social, y vamos a estar con ellos. Aunque digan que no, vamos a estar con ellos.

(Se sent una veu de fons inintel·ligible)

No me interrumpa, por favor, que entonces..., de hecho me recordaba usted, creo que ayer, cuando decía lo de los ladrillos del *embat*, que hacía un símil, y yo me asusté por un momento, porque pensaba que se refería a los ladrillos del Blanca Dona en Ibiza, el hecho es que me he traído hasta un ladrillo que se lo voy a traer, un edificio del SOIB que está colapsando por la falta de mantenimiento que han tenido ustedes durante tanto tiempo, una vergüenza lo que existe ahí, cuando hablan de la calidad de la educación y la formación pública. Yo creo que no han ido allí a ver ese edificio, si no, no dirían estas frases, vergonzoso en la situación que estaban docentes, equipo directivo, alumnos en un edificio a punto de colapsar. Por eso cuando decía el Sr. Negueruela lo de los ladrillos, pensaba que se refería a esto.

Y sí, el IDI, la Agencia de Desarrollo Regional de Baleares no va a ser un mero *branding*, nosotros vamos a trabajar intensamente. El IDI es una de las bonitas joyas de la corona del Gobierno balear, lo que pasa es que, desde mi punto de vista, ha sido infrautilizada y no se ha utilizado en su magnitud

y no tiene presencia en todas las islas donde tendría que estar y no dará todo el apoyo al tejido empresarial, a toda la promoción económica que tiene que haber.

Por lo tanto, todos esos temas van a seguir el debate, van a seguir hablando los grupos parlamentarios sobre las enmiendas, pero no quisiera terminar sin dar las gracias a todo el equipo que me acompaña hoy en este pleno, todo el equipo de la conselleria que han estado mucho tiempo trabajando -ustedes también, pero permítanme que les dé las gracias a ellos, que son parte de mi equipo- y también están haciendo un esfuerzo desde hace muchos meses por sacar estos presupuestos y para que respondan a la necesidad de lo que (...) en Baleares, por mucho que a ustedes no les guste ni quieran votarlo.

Gracias.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Seguimos con la defensa de las enmiendas. Por el Grupo Parlamentario VOX tienen la palabra, Sr. Rodríguez, por diez minutos.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. Durante todo el debate de estos presupuestos ha sobrevolado, independientemente de qué conselleria estuviéramos tratando, dos estribillos, dos leitmotiv, que dirían los wagnerianos, que son los famosos 20 millones y ¿cómo no?, la eliminación de las subvenciones a los sindicatos.

Han hablado ustedes constantemente, esta misma mañana el portavoz de MÉS per Mallorca, ahora también el representante del PSOE, el Sr. Pou, nos han hablado mucho de este artículo 7 de la Constitución que, según ustedes, nosotros incumplimos. De hecho el representante, el portavoz de MÉS ha llegado a decir que, según la Constitución, era una especie de eje básico de la democracia o algo así.

¿Qué dice el artículo 7 de la Constitución Española?, “los sindicatos de trabajadores y las asociaciones empresariales contribuyen a la defensa y promoción de los intereses económicos y sociales que les son propios. Su creación y el ejercicio de su actividad son libres dentro del respeto a la Constitución y a la ley. Su estructura interna y funcionamiento deberán ser democráticos”. Esto es lo que pone. No sé, es que yo por muchas vueltas ..., por mucho que quieran ustedes retorcer la Constitución, que sé que les gusta, no sea aquí donde pone que tenemos que mantener a los sindicatos o a las patronales en ninguna parte. Esta propuesta de VOX en absoluto atenta contra el artículo 7 de la Constitución.

Pero hay cosas que tal vez podríamos decir que sí atentan, por ejemplo, el 15 de abril de 2018, Comisiones Obreras y UGT, junto a la Asamblea Nacional de Cataluña y Omnium, convocan manifestaciones a favor de los líderes independentistas condenados por el Tribunal Supremo. ¿Esto es respeto a la Constitución? Comisiones y UGT, Comisiones y UGT a favor de la amnistía a Puigdemont. Parece que ... Y ya, lo pueden ustedes comprobar, en la página de Comisiones

Obreras dice textualmente: “históricamente Comisiones Obreras de Cataluña ha defendido que Cataluña es una nación y que tiene derecho a decidir la forma de relación que quiere tener con el Estado español”. ¿Esto es lo que tenemos que subvencionar?, ¿sí? Ah, bien. Y la Fundación Francisco Franco también supongo, ¿no?, a eso no, vale.

(Alguns aplaudiments i petit aldarull)

Lo digo porque ... “Ladran, Sancho, luego cabalgamos”. No hay problema. Lo cierto, lo cierto es que han venido ustedes aquí, el Sr. Pou, que es valiente y arrojado, a citarnos a Marx, ¿eh?, a Marx, un burgués al que mantenía Engels, que forzó a su criada, que intentó abusar de su sobrina, que era un bebedor y un putero -con perdón. empedernido al que su mujer -eso sí, se casó con una aristócrata- tuvo que pagar las deudas. ¿Este es su ejemplo? No me extraña, no me extraña.

(Alguns aplaudiments)

Y claro, yo les voy a citar otra frase, de otro pensador, de esos que a ustedes les gusta tanto, aquel que dijo que es cierto que la libertad es algo tan precioso, tan precioso, que debe ser racionado cuidadosamente. La frase es de su adorado Lenin. ¿Por qué digo esto? Porque según ustedes, que ya no solo se arrojan la supremacía moral de repartir carnés de quién demócrata, de quién no lo es, de quién es progresista, de quién no lo es, ahora, también deciden ustedes con quién se puede o no se puede negociar, porque el sustrato de todas sus intervenciones a lo largo de estos dos días, todas y cada una de ellas, ha sido quitar legitimidad a los acuerdos entre VOX y el Partido Popular. Porque, claro, ustedes pueden pactar con quien les dé la gana y no voy a soltarlas la retahíla de con quién pactan ustedes, es que me da lo mismo, pero ustedes, con quien les dé la gana, hasta cuando conviene con el Partido Popular; ahora, el Partido Popular y nosotros solo podemos pactar con quien ustedes quieren. Y esto ha sido una negociación, claro que ha sido una negociación.

Y esta enmienda que nosotros presentamos para quitar las subvenciones a los sindicatos y a la patronal, al Partido Popular no le gusta. No les gusta esta enmienda, no, ellos no la querían, la votaron en contra en la comisión ...

(Aldarull)

... o sea, evidentemente, ellos no la querían.

(Alguns aplaudiments)

Y ¿por qué la van a aceptar?

(Se senten veus de fons inintel·ligibles)

No, porque hemos negociado.

(Rialles i alguns aplaudiments)

Porque hemos negociado, y a cambio de esta negociación ...

(Se senten veus de fons inintel·ligibles)

Si quieren convertimos esto en un debate, porque yo debatir con todos ustedes no me importa, todos juntos o de uno en uno, a mí me da exactamente igual.

(Rialles i alguns aplaudiments)

En toda negociación lógicamente algunos ceden. Ustedes han venido a vender aquí la idea de que solo ha cedido el Partido Popular, y no es cierto, porque estos presupuestos, que nosotros estamos votando a favor, no son los presupuestos de VOX. Si fueran los presupuestos de VOX, serían diferentes, son los presupuestos del Gobierno del Partido Popular en solitario y en minoría, pero son los suyos, y nosotros los apoyamos y nos hemos tenido que comer en este presupuesto cosas que a nosotros tampoco nos gustan. Y en esto se basa la negociación y que se lo tenga ..., vienen ustedes aquí a defenderme a los sindicatos, pero si no saben lo que es una negociación, ¿a quién van a defender?

¿Qué es una negociación?, nos sentamos en la mesa, discutimos y a veces nosotros tenemos que aceptar cosas que no nos gustan y que propone el Partido Popular, y el Partido Popular ha tenido que aceptar cosas que no estaban exactamente en sintonía con lo que ellos piensan. Y esto es lo que a ustedes tanto les altera, les rompe los esquemas, rompe la democracia, rompe los consensos, lo rompe todo. Claro, que el Partido Popular, por una vez en la vida y gracias a Dios, no haga lo que a ustedes les gusta que haga, nada. Es que esto es lo que ha sucedido, porque hasta ahora ustedes, si no se sabía mucho del guión, pues, bueno, pues esta vez se han salido un poquito más del guión, les hemos tenido que empujar un poco, es cierto, si es que es así, o sea, nosotros no nos ocultamos, no nos ocultamos. Pero es que nosotros también hemos cedido, nosotros también hemos tenido que ceder en una serie de cosas que -como digo- a nosotros no nos acaban de convencer de estos presupuestos, pero, claro, nosotros se ve que estamos imposibilitados para llegar a ningún tipo de acuerdo.

Esos presupuestos al final verán la luz, en tiempo y forma -como dijo el vicepresidente del Gobierno- para su ... no sé cómo diría yo, su desasosiego, y ya que el Sr. Conseller ha citado al maestro Yoda, me van a permitir que yo termine mi intervención con una frase, tal vez una de las más famosas de la historia del cine, yo veo que a ustedes les preocupa mucho lo que hacemos con los presupuestos y si ustedes luego me preguntan qué es lo que me preocupa a mí les contestaré con aquella frase de Lo que el viento se llevó: “francamente, querida, me importa un bledo”.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Rosa, tiene la palabra.

(Remor de veus)

EL SR. ROSA I GASPAR:

Ho intentarem, Sr. President. Sr. Conseller, Sr. President, senyors diputats, vostè té les competències en qüestions fonamentals, qüestions com la transició energètica, l'ocupació,

en un moment de plena ocupació, el treball de qualitat, en un moment en què la inflació i la pujada del tipus d'interès impedeixen que moltíssimes famílies d'aquesta terra i d'aquest país arribin a finals de mes, l'economia circular en moments l'escassetat de recursos naturals i d'encariment dels pocs que queden, la diversificació econòmica, que és una qüestió imprescindible per a aquesta terra, gestiona Comerç i Indústria, la petita i mitjana empresa, també, a banda de la gran empresa, no parl de canvi climàtic, no fos cas que els seus socis s'enfadin, però també el gestiona vostè i té una direcció general que n'és competent. De tot això en sis mesos, res, ni un sol projecte nou, ni una sola proposta nova, tampoc en els pressuposts de 2024, o sí, tres, tres propostes.

La primera, renunciar fons, una proposta, un conat de renunciar fons 11,5 milions d'euros per a autoconsum a les Illes Balears per peticions que ja havien entrat a la Direcció General d'Energia, ara, Economia Circular, Transició Energètica i Canvi Climàtic, i per les quals simplement l'Estat li traslladava fons, i vostè, ara sí i ara no, ara per fi sí, ha tengut a bé acceptar-los. Quan els havia d'acceptar?, dia 7. Per què?, perquè era (...) que li deia que havia de ser fins a dia 7, vostè ara diu que no, però bé, massa bé qui corregeix, rectificar és de savis i, per tant, el felicit per haver rectificat, per haver-se allunyat de les postures dels seus companys d'altres comunitats autònomes i per haver-se aproximat a les que sí que acceptaven aquests fons.

Segona mesura que li hem conegut en aquests sis mesos -de les tres, eh?-, acabar amb el reforç de la inspecció laboral els mesos d'estiu, deu ser que la sinistralitat els mesos d'estiu, problemes amb ocupació els mesos d'estiu, els problemes de contractació il·legal o fraudulenta els mesos d'estiu no és problemàtica.

Tercera mesura que li hem conegut: acabar amb els agents socials o en la concertació social. I perdonin que em centri en aquesta qüestió, perquè és ver que hi ha hagut moltes altres esmenes, hi ha moltes altres qüestions en el seu pressupost, però en aquesta és particularment important que m'hi centri. Ho dic perquè al nostre ordenament jurídic, els agents socials ocupen un lloc preminent, no només estan reconeguts per l'article 7 de la Constitució Espanyola, sinó que, a més a més, els agents socials, a diferència del que succeeix a altres països, poden acordar normes d'abast general. Això vol dir que s'apliquen a tothom, normes que pacten sindicats i patronals s'apliquen a tothom. Per tant, tenen, no poder legislador, però tenen capacitat d'incidir damunt la norma, i això ho fan a través dels convenis col·lectius.

Per tant, és normal que els agents socials tinguin un reconeixement explícit per part de les administracions públiques, per què?, perquè fan una tasca fonamental a la negociació col·lectiva, perquè convindrà vostè amb mi que és prioritària la negociació col·lectiva com a mitjà d'acabar o de resoldre els conflictes col·lectius, que altres mitjans d'acabar amb els conflictes col·lectius, s'estima més vostè les vagues?, s'estima més vostè les vagues que la negociació col·lectiva?, perquè jo crec que la negociació col·lectiva és prioritària. I per fer-ho possible, és imprescindible donar suport als agents socials, patronal i sindicats, a quins?, als més representatius?, per què?, perquè ho diu l'Estatut dels Treballadors i la Llei Orgànica de Llibertat sindical. No ens ho inventam nosaltres.

Aquesta preeminència dels agents socials fa que siguin vectors de quatre drets reconeguts a la Constitució, com és la llibertat sindical, el dret de vaga, el dret de lliure empresa, aquest supòs que sí que li interessarà, i el dret d'associació, en aquest cas afecta particularment les associacions empresarials. I el que fa o el que ha fet històricament el Govern de les Illes Balears, com han fet la immensa majoria de governs d'arreu de l'Estat espanyol, és reconèixer precisament que els agents socials juguen un paper fonamental al nostre estat de dret, juguen un paper fonamental a elevar la qualitat de treball i que permeten resoldre de manera pacífica els conflictes de treball o conflictes laborals.

I per això crec que avui és un dia molt trist, perquè quan el Partit Popular accepti les quatre esmenes que li han plantejat VOX i que vostès teòricament no hi estam d'acord, (...) és un consens de país, acabam i trencam amb un consens de país dels darrers quaranta anys, d'aquesta autonomia i d'ençà que existeix la Constitució. Vostès es carreguen una peça clau del sistema democràtic, i no ho fan ..., no sé si vostès són ingenus o no, però vull dir, quan ho planteja VOX no ho fa perquè li hagi pegat un rampell i un dia la Sra. Ribas s'hagi aixecat amb ganes de dir "bé, li trauré la subvenció a CAEB, a PIME, i bé, perquè no es queixin també la trauré als sindicats o viceversa", si no ho fan, perquè saben que és una peça clau per a la democràcia i perquè és una estratègia deliberada per menystenir la nostra democràcia.

Per tant, vostès avui, quan aprovin aquestes quatre esmenes, no seran còmplices, seran culpables, ...

(Alguns aplaudiments)

... perquè saben perfectament que aquesta és la situació i perquè VOX no té els vots per trencar amb la democràcia ni amb els esquemes de negociació col·lectiva, no els té, té 7 diputats, vostès en tenen 25. Si avui s'aprova aquesta esmena és perquè vostès volen, ja els han aprovat el vot particulars, no tenen per què votar a favor d'aquestes quatre esmenes, si ho fan és exclusivament perquè volen. I, per tant, vostès són culpables.

I permetin-ne que hi destini temps, perquè s'ha parlat del TAMIB, a mi em sembla perfecte, l'arbitratge i la mediació és una forma també de resoldre de forma pacífica els conflictes col·lectius, però és que el TAMIB, la mediació i l'arbitratge és la darrera de les opcions, és que és la darrera de les opcions, és que primer hem de tenir uns agents socials amb capacitat de negociar, no hem d'arribar a una situació d'arbitratge i mediació, han de ser suficientment independents com per poder prendre aquest tipus de decisions i sense la dotació de fons, és impossible.

Per la resta de qüestions, Sr. Sáenz de San Pedro, vostè té un pressupost basat quasi exclusivament en fons finalistes. Vostè diu que és una declaració intencions, la declaració intencions, bàsicament, és que tot siguin fons finalistes, que l'única mesura específica que vostè acorda, sigui suprimir les ajudes als agents socials i la inspecció de l'estiu. Aquesta sí que és una decisió pròpia seva, de vostè, perquè per a la resta la immensa majoria són fons finalistes, són continuistes. Em parla del (...), però el varem negociar la passada legislatura. Vostè no ha dit res de si l'han renegociat amb l'Estat o no, si planteja

canvis o no, si li interessa més d'una manera o una altra, a mi em semblaria perfecte, que vostè tengués les seves pròpies idees i les volgués posar en pràctica, però no n'ha dit absolutament res.

Tampoc no ha parlat de política industrial, a mi em sorprenen. Vostè que ve d'ASIMA, planteja un pressupost per a la Direcció General de Política Industrial, on les ajudes al sector industrial baixen respecte de les que s'han executat enguany. Clar, em diu no, pugem, pugem respecte de la previsió inicial, però és que el que s'ha executat, perquè el mes de maig -se n'oblida dir-ho-, el mes de maig es va fer una modificació de crèdit per ampliar les dues grans línies d'ajudes que té la Direcció General de Política Industrial, i, per tant, el que està fent vostè és reduir la quantia destinada a sector industrial. A mi em sorprèn, venint vostè d'ASIMA, això són fons propis, fons finalistes, això continua.

SOIB Jove desapareix. Emprenedoria juvenil baixa, sort de l'esmena de MÉS per Menorca.

Arribam al debat de ple, amb algunes esmenes vives nostres i de qüestions que crec que són importants, que tampoc no n'hi hem sentit parlar, vostè és competent en matèria de joc, fa uns mesos es va aprovar una modificació de la Llei de joc la qual, entre d'altres qüestions, plantejava noves obligacions per a les sales d'apostes; imagino que vostè és plenament conscient que és un problema que tenim arreu de les Illes Balears, una xacra de ludopatia que afecta moltíssims joves i gent no tan jove d'aquest país. Hi ha una llei que s'ha de complir i nosaltres li hem proposat una esmena de reforçar els serveis d'inspecció de joc, perquè si a ells els posen noves obligacions, s'han de complir. No ho sabem.

Solarització als polígons, ara la transacció no es farà.

Canvi climàtic, en aquesta sí que ens han plantejat, no sé si li suposarà molt de drama amb els seus socis, arriba viva aquí i esperem que, efectivament, s'aprovi una ajuda, una línia d'ajudes que vostè aquí, en aquesta mateixa sala, va dir que no era tan important. Ara se'n desdiu en el debat de pressuposts, supòs que per no sé si limitar o atenuar el fet que hagin suprimit la concertació social, però, bé, tres 3,3 milions d'euros per a l'adaptació al canvi climàtic. Al final, vostè s'hi acaba adequant, jo imagino que al final del debat de pressuposts pot ser considera bo i tot votar en contra de les esmenes de la Sra. Ribas. Jo esper que sí, perquè ja li he dit: rectificar és de savis i, per tant, com que crec que rectificar és de savis, jo els ho dic: no necessiten votar a favor, els vots particulars ja s'han aprovat, votin en contra, acabin amb aquesta estratègia deliberada d'erosionar la nostra democràcia i la nostra convivència social.

Li ho deman per favor, vostè coneix la patronal i sap perfectament que és imprescindible. Replanteji-s'ho. Moltíssimes gràcies.

(Algunes aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Por el Grupo Mixto, tiene la palabra la Sra. Gómez, por cinco minutos.

(Algunes aplaudiments)

LA SRA. GÓMEZ I ESTÉVEZ:

Gràcies, Sr. President. Per a Unides Podem, quan parlem d'empresa directament pensam en estructura productiva i model econòmic a les nostres illes, intentam fugir de l'economia "finançaritzada" i també del monocultiu turístic, perquè, com ja he dit en altres ocasions, realment no ens millora la justícia social, és a dir, a major riquesa turística més desigualtat social. Per tant, alguna cosa falla pel camí i no podem donar suport a aquest model de monocultiu.

I ens falta veure una vertadera intenció per impulsar aquesta diversificació econòmica, Sr. Conseller, continuam amb aquesta aposta turística, l'hem vista amb la gran partida de promoció, i nosaltres pensam que no és quantitat el que hem de perseguir, sinó qualitat, i no tot passa pel nombre de turistes. Necessitam ajuts a les petites i mitjanes empreses que diversifiquen aquesta economia i que donen feina tot l'any a moltíssima gent, perquè el monocultiu turístic produeix un tipus d'ocupació "uberitzada", ocupació intermitent que no és de tot l'any.

I, és clar, hem començat molt malament, perquè quan haurien de donar suport a empreses i sindicats, ara parlarem de les patronals, vostès, com he dit avui matí, han començat traint totes les PIME d'aquest arxipèlag. I, és clar, vostè citava el mestre Yoda, i jo li citaré Lope de Vega, vostè diu que es reunirà amb les patronals i amb les empreses, però, és clar, què deia Lope de Vega? *Obras son amores y no buenas razones*. Vostè ja pot venir a dir el que farà, el que sabem és el que ja ha fet, que és acceptar una ignominiosa esmena la qual, per primera vegada, deixa caure patronals i sindicats, és a dir, la negociació col·lectiva.

També voldríem trobar més exemples d'economia circular i desmaterialitzada, el sector quaternari, intentar caminar aquests camins; també apostar per l'economia social, cooperativisme.

I a l'àmbit de l'ocupació lamentam la desaparició del programa Joves Qualificats, i li parlaré un poc des de l'experiència menorquina d'haver estat al consell insular, la possibilitat d'entrar a les administracions com a primera entrada laboral, després dels estudis, és una gran oportunitat de recuperació de talent, ho venia essent. Per tant, no acabam d'entendre per què desapareix, no l'he sentit donar motius, perquè, és clar, hi ha molts doblers per a altres coses, algunes ens semblen descabellades, altres innecessàries, però d'aquesta no tenim..., jo no li he sentit a vostè dir per què han pres la decisió que desaparegués els Joves Qualificats. A Menorca, un 86% dels estudiants estudien fora de l'arxipèlag balear, i ho fan per diverses raons: ho fan perquè de vegades no troben o no poden entrar a l'oferta formativa que tenim aquí, però també per doble insularitat, i es decideix anar cap a la península. I una molt bona forma de recuperar aquest talent que es troba a mig camí de no tornar, era precisament aquest tipus de programes de Joves Qualificats.

Respecte de l'Institut Balear de l'Energia, bé, contenta que no l'hagin considerat un "xiringuito" i, per tant, el tanquin,

perquè, és clar, la decisió de quins “xiringuitos” mantenim, quins tancam i quins obrim, resulta *random*, li ho diré tal com m’ho sembla a mi. Però, vaja, contenta perquè l’Institut Balear de l’Energia va ser una proposta que va sortir la legislatura passada per part d’Unides Podem, i, bé, no puc ocultar la meva satisfacció que aquest no sigui considerat un “xiringuito”, perquè per a res pensam que ho és, no? I crec que s’ha de continuar com a resultat d’aquests quatre anys d’implementació, que han estat, crec jo, que molt positius, amb molts projectes i que s’han de continuar.

També, bé, tenim una gran esmena en temes de canvi climàtic, 1.300.000 euros, bàsicament per a adaptació al canvi climàtic. Bé, vostès no l’han agafada, en tenien de pròpies en altre sentit, nosaltres defensam que hi hagi refugis climàtics, zones d’ombra, tendals, és importantíssim, perquè fins i tot per als qui defensen el monocultiu turístic supòs que són conscients que d’aquí a no-res ningú no voldrà passar un estiu a les Balears si és exactament el mateix que està a un forn, que has d’estar amb aire condicionat tancat a un hotel perquè no suportes la calor que fa fora.

També haviem demanat una partida de 500.000 euros per ajudes a comunitats energètiques. Bé, no l’han comprada, però, bé, esperam... continuarem fent seguiment del que faci, Sr. Conseller.

De la beca pensam que hauria de fer una aposta més important i més creïble en sobirania energètica, una manera són les comunitats energètiques, i aprofitar l’espai físic de les cases i tots els terrenys que es troben en possibilitat de produir energia no fòssil. Intentar sobretot evitar terrenys cultivades, jo ja ho vaig dir l’altre dia, que és una pressió molt forta que ara mateix aguanta el sector primari.

Moltes gràcies.

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. PRESIDENT:

El Grupo Popular ¿quiere intervenir?

(*Alguns aplaudiments*)

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Gracias, presidente. *Senyors diputats i senyores diputades*. Los invitados de la consejería, a todos.

Antes de empezar me gustaría matizar un tema que creo que hay una pequeña confusión, *SOIB Joves Qualificats no ha desaparegut, segueix amb pressupost i açò, ho dic simplement com a aclariment perquè crec que és bo*.

Bono, desde el primer día que la presidenta Marga Prohens nombró su Gobierno, esta consejería está trabajando con rigor y empeño para presentar un presupuesto justo, realista, realizable y equilibrado, con el objetivo de dar soluciones a la industria, al comercio, a mejorar la conciliación, las condiciones y la seguridad laboral; a la transición energética y cambio climático; a incrementar la investigación y el desarrollo

en nuestro tejido industrial y empresarial; y a ofrecer e impartir formación de calidad a los distintos colectivos de ciudadanos, para ayudarles a tener acceso al mercado laboral y mejorar sus conocimientos y, con ello, mejorar su empleabilidad y el acceso a nuevas oportunidades profesionales, se han confeccionado unos presupuestos que permiten desarrollar y cumplir los compromisos electorales que nos dieron la victoria electoral el 28 de mayo, y esa victoria conlleva que el Partido Popular, vencedor de las elecciones, implemente un cambio en la gestión, así como establecer otra manera de gobernar y de llevar a cabo las responsabilidades correspondientes.

El objetivo que tienen estos presupuestos es cumplir con los compromisos y con la palabra dada a los ciudadanos. Se han estudiado y analizado todas y cada una de las enmiendas presentadas por los distintos grupos parlamentarios. Por ello, las enmiendas que tienen cabida en el programa y en los presupuestos de la conselleria han sido aceptados y las que podían ser de posible aceptación se han transaccionado para hacer posible su inclusión en los presupuestos.

Hemos presentado tres propuestas de transacción al Partido Socialista, una, la 10998, que hace referencia a un programa de *suport a les empreses de transport de distribució*, la 10537, *augmentar la línia d’ajudes a l’administració local per a punts de càrrega de vehicles elèctrics* y la 10541, partida destinada a la repotenciación *del parc eòlic Es Milà*. Habíamos presentado otras transacciones a MÉS per Mallorca y MÉS per Menorca, que se han tenido que retirar, porque por el contenido de la enmienda y dónde estaban recogidas en el presupuesto no se había realizado la transacción correctamente. *Mea culpa*, novato, de todo aprendemos.

Las enmiendas aceptadas por su parte en VOX son Dirección General de Trabajo, 2, Dirección General de Empresa, 5, y SOIB, 1. A MÉS per Mallorca, se le han aceptado 2 enmiendas de la Dirección General de Energía, 2 de la Dirección General de Empresa, y 1 del SOIB. A MÉS per Menorca, se le han aceptado 1 enmienda a la Dirección General de empresa, 1 enmienda a la Dirección General de Energía, y al SOIB, 1. Estas tres propuestas de transacción y quince aceptaciones de las distintas enmiendas de los distintos grupos parlamentarios vienen dadas, como no puede ser de otra manera, por el hecho de estar abiertos a incorporar las iniciativas que se han presentado con el objetivo de aportar mejoras a este presupuesto.

Antes se ha dicho, se ha comparado con otros momentos en que hemos estado negociando los distintos grupos parlamentarios, los presupuestos, y creo que nadie puede poner en entredicho la voluntad que ha tenido este grupo parlamentario y este gobierno de implementar enmiendas para hacer unos presupuestos más completos y más ricos; unos presupuestos que aceptan unas enmiendas siempre que no desnaturalicen a los mismos. Es lógico, hay un cambio de gobierno, hay un cambio de gestión.

Las enmiendas rechazadas son por motivo tales como, el PSOE, la partida destinada por la conselleria se considera adecuada, va en contra del principio de libre concurrencia, ya existe una partida global, la enmienda es incongruente, no corresponde a la sección correcta, choca con los principios de

territorialización y de concurrencia, etc. En el caso de MÉS per Mallorca, no es competencia de esta conselleria, plantea un cambio de sección que no procede, la propuesta y ya está contemplada en los presupuestos, etc. En el caso de Unidas Podemos, la propuesta realizada y ya está cubierta, la competencia corresponde al IBISEC. En el caso de MÉS per Menorca, la subvención directa a los consejos choca con los principios de territorialización y de concurrencia.

Por más que les pese este es un presupuesto que se ajusta a la realidad, a cubrir y resolver las necesidades del comercio, de la industria, de la energía, de los trabajadores, de los colectivos más desfavorecidos y de los autónomos, sin olvidarnos, como no puede ser de otra manera, de los emprendedores.

Me gustaría destacar de estos presupuestos que se nos ha acusado en muchas ocasiones de no creer en la transición energética o no creen en algunas políticas, que nosotros sí hemos creído, pero creemos que la manera de enfocarlas y de gestionarlas debe ser otra, me gustaría destacar que la Dirección General de Economía Circular, Transición Energética y Cambio Climático cuenta con un presupuesto de 150 millones de este gobierno del Partido Popular frente a los 73 millones del gobierno del pacto de la izquierda, seguro que aun así seguirán con el mantra de llamarnos negacionistas por la eliminación de algunos programas que hemos cambiado en estos presupuestos.

También hay destacar que el Plan de transición energética pasa de 16 a 90 millones, así como el Plan "Acceleram", con el que se ha reforzado la tramitación para desatascar los más de 13.000 expedientes que esta izquierda, que cree enarbolar la bandera ecologista, dejaron pendientes. El compromiso de este gobierno es firme, y ello queda reflejado en que el conseller Alejandro Sáenz de San Pedro ha formado parte de la delegación de 12 consejeros de las 12 comunidades autónomas que recientemente se han reunido con la Sra. Teresa Ribera, ministra para la Transición Ecológica y Reto Demográfico del Gobierno de España, logrando por una vez que la ministra, ante la reclamación de las comunidades autónomas, se comprometiera a simplificar la tramitación y las cargas administrativas para que los ciudadanos tengan un fácil y real acceso a las ayudas y a los fondos Next Generation.

Queremos recordarles también, con el fin de impulsar la solarización y desatascar los expedientes, que este presupuesto lleva recogida la creación en Menorca, Mallorca e Ibiza, de oficinas de transición energética.

Estos presupuestos dejan a un lado la nefasta política llevada estos últimos años por el Gobierno de izquierdas, de que todo se queda en simples anuncios y fotos. Estos presupuestos están elaborados para acabar con la frustración y descontento de los ciudadanos al comprobar que pasado el tiempo nada había detrás de esos anuncios y fotos.

En referencia a las enmiendas de los sindicatos y patronales, a pesar de lo que ustedes quieren hacer creer, nosotros creemos en el papel de los agentes sociales y el diálogo social. Como ejemplo de ello, ya nos hemos sentado con ellos para tratar la ley de conciliación.

Quería destacar que oírles a ustedes sacar pecho hablando de paz social, me sorprende al recordar que el Sr. Negueruela en sede parlamentaria generalizó acusando a explotadores a los empresarios de Baleares, ¿recuerdan la ocasión? Los empresarios de Baleares salieron a censurarle. ¿De verdad se permiten la licencia de dar lecciones en este asunto?

(Alguns aplaudiments)

Y ya, como última reflexión a toda la cámara: la paz social se construye, no se compra.

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Iniciamos el turno de réplica. En primer lugar, Sr. Pou, tiene la palabra.

EL SR. POU I GARCÍAS:

Moltes gràcies, Sr. President. Senyores i senyors diputats. Mirin, el Grup Socialista farà com hem fet fins ara, oposició constructiva, però per ser constructiva hi ha d'haver qüestions per poder-ho discutir. I aquest és el tema de fons. Això sí, Sr. Conseller, i sap -perquè ens coneixem- que ens tendran al costat per fer oposició constructiva, però també li vull dir que duim sis mesos i esperam que en un debat com aquest no continuï amb les seves referència a les competències que ha de gestionar, sinó que ens digui projectes nous, encara que siguin *powerpoints*, és igual, ens basta, d'acord?

Mirin, el tema dels sindicats i la patronal no és un tema menor, perquè per a nosaltres hi ha principis. Han de saber, senyors del Partit Popular, que han romput una altra vegada amb aquest tema, també, consensos i, certament, ara s'entén perquè la conselleria ha deixat de ser de treball per ser d'ocupació, i és que els temes de treball no els importen.

Miri, conseller, vostè em diu que estic tens, gens, però és que a mi la qualitat de la gent m'importa, dels treballadors, especialment d'aquells vulnerables i, per això, certament, som molt clar a l'hora de defensar aquests drets.

Li he de reconèixer una qüestió, a aquestes hores avui, dijous, i és que vostè s'aplica en l'economia circular, i això és un pioner. Vostè té la directora general, la Sra. Cabrer, que era agent d'igualtat a la CAEB i, curiosament, la directora general -bones tardes- aplicarà aquesta economia circular, era a la CAEB d'agent d'igualtat i ara serà ella la que tancarà les oficines. Benvinguts a l'economia circular.

(Alguns aplaudiments)

És clar, la pregunta que li hem de fer és: és que és un "xiringuito"? Si és un "xiringuito" canviïn les competències i el Sr. Lafuente canvia les seves delimitacions i l'incorpora a partir d'ara a gestionar aquestes qüestions. Jo començ a pensar, Sr. Conseller, que vostè...

(Alguns aplaudiments)

... que vostè ha tengut la sort, desgraciadament, però, que hi hagi aquesta polèmica de patronal i sindicats, perquè així la resta de polítiques seves, la falta de projecte queda perdut.

I una altra qüestió, vostè ha parlat d'Eivissa, crec que de Blanca Dona, crec que és un exemple de gestió en aquests sis mesos. Quan hi va haver el canvi de govern, li varen passar un document de 131 fulles, de les quals aquí només hi ha aquestes per qüestions d'eficiència energètica, on, a la pàgina 10, se li ha explicat clarament que el Blanca Dona segueix un procés en què s'ha de reformar, i que s'han de fer els treballs perquè estigui en el pressupost del 2024. Jo crec que el que fa vostè és una cortina de fum, perquè no veig que en els seus pressuposts hi hagi un sol euro per construir el nou centre de Blanca Dona, que nosaltres varem treballar, i si vostè mira l'expedient veurà que varem gestionar amb l'Ajuntament d'Eivissa perquè ens cedís el solar de devora. Per tant, no estàvem adormits, gestionàvem això.

I els diré una cosa més, aprofitant que el Sr. Marí, aquí, - bones tardes, Sr. Marí- la idea és que el centre, que l'Escola d'Hoteleria d'Eivissa havia d'estar acabat per octubre, una gestió que feia l'equip del Sr. Marí; l'edifici es va acabar, de l'Escola d'Hoteleria d'Eivissa, per març del 2023; la idea era que, transitòriament, tot l'equip del Blanca Dona anàs allà, però resulta que amb la seva gestió galopant duim vuit mesos per esperar la transferència de l'edifici que està acabat perquè es transfereixi a la comunitat autònoma, aquesta és la realitat.

(Alguns aplaudiments)

I aquesta és la veritat i em dol.

I en aquests 39 segons que em queden, doncs, evidentment, no tornaré a reblar, però ens agradaria veure més projecte, ja li hem dit que, per exemple, en el cas d'indústria, vostè parla d'una llei d'indústria, té 50.000 euros, i quan el govern anterior va fer un pla d'indústria el primer any ja hi havia 5 milions d'euros, aquesta és la diferència amb les paraules i els fets.

I ara que em queden escassament deu segons, no ho puc evitar, i citaré el Sr. Yoda, amb una frase, diu el Sr. Yoda: *“El miedo es el camino hacia el lado oscuro, el miedo lleva a la ira, la ira al odio, el odio lleva al sufrimiento”*.

Moltes, gràcies i esperem que tot vagi bé.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Rodríguez, tiene la palabra.

EL SR. RODRÍGUEZ I FARRÉ:

Gracias, Sr. Presidente. El Sr. Yoda era maestro y las monedas de plata eran 30 y no 20, pero, bueno, no pasa nada, hay ciertas inexactitudes que podemos pasar siempre por alto y sobre todo cuando provienen de ustedes.

(Remor de veus)

El tema de nuestras enmiendas, porque ustedes se han quedado en la que les hace gracia, en esta que han utilizado constantemente para intentar enrarecer el debate, pero incluyen también el cheque de formación para trabajadores desempleados, el programa cuota cero para autónomos, el impulso al sector industrial tradicional, un programa de ayudas al comercio y ayudas a la conservación de edificios tradicionales, todo ello por un importe casi de 5 millones de euros. Pero ustedes siguen obsesionados en esos 400.000.

Pero como yo les escucho siempre muy atentamente, la Sra. Carrió, hoy, en el debate anterior, sobre asuntos sociales, estaba muy preocupada por las ayudas a la discapacidad, pues, yo la quiero tranquilizar, no se preocupe, el dinero de las gambas de los sindicatos va ir íntegramente para discapacidad,...

(Alguns aplaudiments)

... o sea que ahí ya tenemos un tema para el que usted esté muchísimo más tranquila.

(Remor de veus)

Nosotros..., no basta, pero algo es algo, ¿no?

Nosotros no nos cansaremos de decir que, más allá del chascarrillo que podamos hacer en un momento dado, es fundamental el papel de los sindicatos y de la patronal en nuestra sociedad, es fundamental, es fundamental, y precisamente por la importancia que nosotros le conferimos, consideramos que solo desde la libertad total y absoluta ambas organizaciones pueden realizar su trabajo, y estas organizaciones no pueden depender ni del gobierno de turno ni del color del gobierno de turno, porque, al final, nadie muerde la mano que le da de comer. Antes se ha dicho aquí que la paz laboral o el diálogo social no se compra, se conquista; pues, ciertamente, yo estoy absolutamente convencido de la capacidad negociadora y de trabajo de quien ostenta esta conselleria, y estoy muy tranquilo al respecto, porque, sinceramente, tienen ustedes muy poca fe, o sea, ¿100.000 euros van a hundir Comisiones Obreras, esto es todo, o sea, eso es lo que va a deshacer el mundo sindical, tan poca importancia tiene, tan poco músculo tiene el mundo sindical que depende de 100.000 euros para sobrevivir? ¿Su labor sindical se va a ver mermada porque no van a poder defender los derechos de los trabajadores si no tienen estos 100.000 euros? Todos los representantes sindicales, las horas laborales de horas sindicales que tienen para ir a hablar a su sindicato, negociar con sus empresas, negociar convenios colectivos, informar a los trabajadores, ¿esto depende de 100.000 euros? ¿Tan pobre, escasa y raquítica es la organización sindical en este país? Yo confío en que no.

Y en lo que se refiere a la patronal, parece mentira que sean ustedes arduos defensores, en el fondo tampoco me extraña, porque ya vivimos en la legislatura anterior cómo corrían todas las organizaciones empresariales a hacerle la ola en aquel contubernio de reconstrucción que crearon, con lo de la COVID y no sé qué más, supongo que para seguir recibiendo estas generosas subvenciones. Pero si ustedes se tomaran la molestia, simplemente, de ver qué empresas forman parte de estas organizaciones empresariales, qué empresas, con qué

poder económico, con qué fuerza, afortunadamente, para estas islas, me dirán ustedes que realmente es necesario que de los impuestos de todos los ciudadanos saquemos el dinero para sostenerlas, para esos 50.000 euros o 150.000 euros, ¿los hemos de pagar entre todos los ciudadanos? ¿Ustedes realmente lo creen,...

(Remor de veus)

... que es necesario hacer estas limosnas a catedrales? Yo, sinceramente, creo que no.

Pero no se preocupen ustedes, porque yo tengo la absoluta seguridad y la tenemos todos en VOX de que estos sindicatos y estas organizaciones empresariales seguirán adelante, seguirán haciendo su función social, con absoluta libertad e independencia y sin ningún problema. Y, gracias al voto favorable de VOX, gozaremos de unos presupuestos que de lo que se preocupan es de lo que se deben preocupar, que es de la prosperidad de los ciudadanos, porque una vez se dijo que no se puede hablar de patria a un pueblo que no tiene pan y no conoce la justicia.

Ahora, si quieren ustedes, busquen de quien es la frase.

Gracias, Sr. Presidente.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Rosa, tiene la palabra.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Moltíssimes gràcies, Sr. President. Moltíssimes gràcies. Sr. Rodríguez, ja li ho vaig dir en comissió, supòs que no escolta tan atentament quan jo parl, a l'Estat espanyol els convenis col·lectius s'apliquen a tothom que estigui dins l'àmbit del conveni, i això fa que, a diferència d'altres països on només s'apliquen a aquelles persones sindicalitzades, la taxa de sindicalització sigui més baixa.

És clar, vostè diu que quina poca confiança tenim els sindicats que fa que no..., vull dir, que creguem que no poden viure de les quotes afiliació. No. No és que no tinguem confiança amb els sindicats o amb la patronal, és que tenim un esquema de negociació col·lectiva que és el que és. No li agrada? El seu grup parlamentari al Congrés dels Diputats pot plantejar un canvi. Mentre l'esquema de negociació col·lectiva i de pau social sigui el que és s'ha de donar suport a aquelles organitzacions sindicals i patronals que siguin més representatives. Per què? Perquè si no, com volen que facin aquesta feina?, o és que no volem que facin aquesta feina? Jo li ho dic: vostès no ho volen. I per això vostès, igual que el Partit Popular, s'estimen més que hi hagi una prevalença del contracte individual sobre el conveni sectorial. Per què? Perquè, entre altres coses, és una devaluació encoberta dels salaris. Sí o no?

Per això vàrem veure a l'anterior reforma laboral del Sr. Rajoy com, gràcies a la prevalença dels convenis d'empresa per

damunt dels convenis sectorials en qüestió de sou, varen fer una devaluació encoberta dels sous, i a això és al que vostès tendeixen, a carregar-se tot l'esquema de negociació col·lectiva precisament per erosionar la base social i per carregar-ho damunt les classes populars que en el fons a vostès els molesten, perquè, si no, vostès no vendrien aquí a plantejar esmenes dient que la gent que té un patrimoni de fins a 3.000.000 d'euros són classe mitjana. Per tant, no menteixi, vagi de cara, si té nassos de fer-ho.

Sr. López, quin paperot li fan fer, eh?, quin paperot. A mi em sap greu, però jo li deman per a la propera, vull dir, com a mínim demani qui li ha de contestar des d'aquesta tribuna. Li ho dic perquè quan vostè surt aquí a plantejar que aquest govern farà unes coses o no les farà i tot el que diu són fons finalistes que es varen pactar la passada legislatura, que preveien que l'any u hi havia un crèdit i a l'any dos hi havia un crèdit suplementari, clar, vostè fa ridícul, vostè fa ridícul, perquè si ve a parlar de l'oficina a Menorca, l'oficina d'Eivissa, l'oficina d'Inca, de Manacor, que farà l'Institut Balear de l'Energia, les oficines de transició energètica, jo li dic que els contractes de lloguer els vaig signar jo i el contracte amb TRAGSA el vaig signar jo. Per tant, no m'ho expliqui, no m'ho expliqui, perquè ja ho sé. D'acord? Per tant, li dic: li fan fer un paperot o s'informi abans millor.

Jo igualment, no li tendré en compte que arribem al debat de ple amb transaccions que cauen, perquè no les hem tramitat com toca. No li tenc en compte, perquè tots som novells i en això tots ens podem equivocar. El que, en tot cas, sí que fa una cosa, i és que posen de manifest que han arribat aquí vostès el darrer dia sense negociar absolutament res, sense negociar ..., bé, mentida, amb aquesta gent sí que han negociat, amb aquesta gent sí que han negociat ..., el cap de setmana, clar, no fos cas que ... I arribam a misses dites en un punt en què una transacció per ser votada, ha de ser acceptada per unanimitat i on no hi ha capacitat de contraproposta.

Bé, jo li dic, a mi em sap greu, perquè hi ha moltes coses que ...

(Remor de veus)

Sra. Prohens estic parlant jo, vostè, quan vulgui, fa una qüestió incidental.

Arribam aquí, ... Sra. Prohens, ja li ho dic, estic parlant jo, deixi'm parlar.

(Continua la remor de veus)

Ho dic perquè a mi em desconcentra, també som novell en això. Li agraeisc que se'ns acceptin un parell d'esmenes i li dic que em sap greu aquesta qüestió, que hi hagi transaccions que no s'hagin pogut tramitar, perquè moltes de les esmenes, òbviament, n'hi ha algunes que les fem perquè tenim una ideologia diferent, divergent i confrontant al Partit Popular, però n'hi ha moltes, n'hi ha moltes que crec que són de sentit comú, que milloren la vida dels ciutadans i que és una llàstima que per ideologia, per sectarisme, pel motiu que sigui o per arribar al darrer minut, no es puguin tenir en compte. I a mi em sap greu, ja està i qui queda ...

Sr. Sagreras, no es posi nerviós.

(Remor de veus)

Dit això, dit això, jo agraeisc que es pugui, per primera vegada, aprovar una esmena que diu que hi haurà ajudes al sector primari des de la Direcció General de Comerç, això no havia passat fins ara, si no m'equivoc, sempre les ajudes al sector primari s'havien tramitat des de la Conselleria d'Agricultura, i crec que és important que reconeguem ..., si reconeixem la tasca del sector primari i sabem que una de les principals febleses que té és la capacitat de comercialització, fem que la Direcció General de Comerç sigui també un agent a facilitar aquesta qüestió.

EL SR. PRESIDENT:

Vaya terminando, por favor.

EL SR. ROSA I GASPAR:

Sí, vaig acabant, Sr. President. Per tant, dit això, jo els torn plantejar que tenen una oportunitat de tombar les esmenes que afecten la pau social i que esper que l'aprofitin, si no, serà massa tard.

Moltíssimes gràcies.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Sr. Castells, tiene la palabra.

EL SR. CASTELLS I BARÓ:

Dèiem amb la Sra. Gomila, Sr. President, que es podria fer una compilació de les cites que es fan des d'aquest faristol, perquè la ciutadania veuria que tenim unes fonts d'inspiració molt diverses en aquest parlament, eh? Ni que fos per curiositat, tal vegada en podríem vendre qualcun o, si més no, per regalar, per fer un regal institucional.

Bé, jo he pujat aquí a fer una crítica general a aquesta conselleria. La veritat és que ni amb les rèpliques que m'ha fet el conseller ni amb la intervenció dels grups que donen suport al Govern, ningú no ha impugnat la crítica aquesta, és a dir, sí, és una conselleria que fa el mateix que es feia, ja està, no hi ha cap gran cosa, cap canvi, cap llum, cap far que indiqui un canvi, no? Fins i tot la primera cita del mestre Yoda que s'ha fet en aquesta sala anava també en aquesta línia, no?

En canvi, el Sr. López Ravanals ha fet el discurs aquest una mica enllaunat, no?, que fan tants companys del seu grup per altra banda, "*estos son los presupuestos del cambio, los que la gente pedía*". Si precisament estic dient que aquesta conselleria el que fa és continuisme i ningú no m'ho ha discutit, només, bé, aquestes expressions una mica propagandístiques, i després està molt bé perquè diu "s'ha acabat l'època dels anuncis". Escolti, si s'ha acabat l'època dels anuncis, ho veurem d'aquí un any, perquè un pressupost bàsicament és un anunci, per tant, el fet

de presentar un pressupost per si sols no demostra que vostès hagin acabat amb l'època dels anuncis, això ja ho veurem.

Llavors els he de reconèixer, vostè ens ha parlat de les esmenes que acceptaven, en aquest cas de MÉS per Menorca, i jo he de reconèixer un tarannà per part de la conselleria, que coincideix amb el tarannà personal del conseller, en aquest sentit dialogant, i que, per tant, s'han acceptat unes esmenes. I em queda un gust agredolç per la manera com s'ha fet aquesta feina, perquè aquest mateix tarannà vostès el podrien haver desplegat el primer dia, que hagués estat el normal. El primer dia haver començat a parlar amb els grups, perquè, per exemple, aquesta esmena que ara no podem transaccionar, perquè la baixa tècnicament està mal feta, segurament si haguéssim tingut una mica més de temps, haguéssim trobat la manera de posar-ho a la mateixa secció, com una transferència a l'Institut Balear de l'Energia, i ja està. El que passa és que, clar, quan les coses es fan hora per hora, no hi ha temps de fer-ho. I és una llàstima, perquè vostès no tenen cap obligació de fer-ho hora per hora, en aquest cas l'ordre dels factors sí que ha alterat el producte; i persones ..., el consellers amb el tarannà personal del conseller Sáenz de San Pedro i altres, perquè la veritat és que és un govern de gent -i perdonin, no vull semblar condescendent-, però força assenyalava, la veritat.

(Alguns aplaudiments)

Jo veig en tots i cadascun de vostès, la capacitat d'entendre'm, però malauradament, malauradament, aquest tarannà personal favorable a arribar a acords, ha quedat frustrat per una nefasta gestió. En aquest sentit, el Sr. Costa i la seva mala gestió els ha posat el peus dels cavalls en aquest sentit, i aquest tarannà que tenc jo a la meua rèplica, en correspondència amb el tarannà de la conselleria, d'acceptar esmenes nostres, això podria haver presidit tota l'elaboració dels pressuposts. Però vostès, de forma incomprendible -ja li ho vaig dir ahir, Sr. Costa-, de forma totalment incomprendible per a mi han optat per fer una altra cosa.

Llavors, aquí què ha passat?, que després de tot aquest sàinet, el tempestuós acord amb VOX, com que l'havien tancat durant el cap de setmana, doncs el dilluns, de pressa i corrents, anem a acceptar esmenes dels altres grups de l'oposició per diluir l'acord amb VOX, per poder dir que hem votat esmenes de tots els grups. I això és una llàstima, perquè si s'hagués fet d'una altra manera el resultat seria un altre, perquè realment els grups amb els quals vostès estaven negociant coses ja haguéssim tengut una actitud de dir, bé, escolti, en aquest pressupost hi ha coses que no ens agraden, però s'ha arribat a acords en temes en temes interessants, en aquest cas és totalment al revés: aquest és un pressupost inacceptable per nosaltres, i ara, bé, ens voten esmenes perquè d'alguna manera necessiten votar-nos esmenes, n'estam satisfets, sobretot, Sr. Sáenz de San Pedro si això no ens queda només en votar una esmena, perquè miri, aquesta de l'emprenedoria juvenil ja me la varen aprovar l'any passat, no es va fer, i ho vaig criticar i és una crítica que jo faig a l'anterior govern, perquè precisament crec que no es va captar la gràcia de la idea, que és afavorir realment a través d'un suport molt intensiu joves que tinguin un projecte interessant perquè puguin dur endavant la seva la seva idea.

Si això ho convertim en una repartidora, que és el que va fer l'anterior govern, que ho va convertir en una mini deducció, no sigui eren 30 o 40 euros a la quota d'autònoms, això, evidentment, miri, la gent deu estar molt contenta de rebre aquesta pagueta, però realment no transformam res, no feim res realment transformador i, per tant, i en això jo li estenc la mà, evidentment, tota la col·laboració, perquè aquest milió d'euros que això és 1.000.000 d'euros, perquè és el primer any, però és una línia d'actuació que, si funciona, evidentment, a altres anys s'hauria de dotar amb més amb més quantitat, no?

Per tant, tant aquest programa emprenedors joves com el tema que ha planat sobre si el programa de Joves Qualificats es mantenia o no es mantenia, bé amb l'acceptació de la nostra esmena entenem que es mantindrà aquest programa de Joves Qualificats, doncs crec que són unes bones notícies en aquesta secció del pressupost que malauradament queden entelades - com deia- per la manera com s'ha gestionat. Tot plegat, una llàstima.

Gràcies, Sr. President.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Sr. López, para terminar.

EL SR. LÓPEZ I RAVANALS:

Gracias, presidente. *Diputats diputades, jo abans de començar vull fer un matís, perquè aquí s'està repetint que nosaltres no creiem en el diàleg social i tot, i la setmana va passar un fet -para muestra un botón- que és una mostra de l'aposta d'aquest govern per al diàleg i la setmana passada hi va haver una mesa de diàleg social en la qual aquest govern va donar suport i tot el reforç per al foment de la negociació col·lectiva entre patronal i sindicats. Para prueba un botón.*

(Remor de veus)

No es posi nerviós, Sr. Pons, no val la pena, de ver.

Ustedes han estado gobernando en coalición durante los últimos ocho años, por ello saben mejor que nadie que para gobernar en minoría y poder sacar leyes y presupuestos las negociaciones son un requisito indispensable, y la negociación, para poder ser fructífera, lleva a que cada una de las partes deban ceder en algunas de sus pretensiones para obtener el máximo de sus objetivos. Acuérdense de sus peleas y las telenovelas y todo, pues bueno, aquí lo ha dicho muy bien el señor de VOX, uno cede, otro da, pero la cuestión es que este gobierno ha sido capaz, ha sido capaz de sacar unos presupuestos para adelante.

(Remor de veus)

No es posin nerviosos, el veig molt nerviós, ja és tard, és tard, no es preocupin.

Esta conselleria en la elaboración de los presupuestos ha accedido en unos puntos para poder mantener e incorporar

otros en el presupuesto para que el resultado de la negociación tuviera el impacto menor posible y poder tener como resultado un presupuesto que afronte los retos presentes y futuros, que tenga en cuenta las necesidades y el bienestar de los ciudadanos de las Islas Baleares.

Jo ara han parlat, jo no diré "paperot", però jo ara, a modo de ejemplo, voy a mencionar uno de los fracasos de la ejecución d'aquests pressuposts passats que semblen tan fantàstics i meravellosos.

Con empresas se desarrolló el Plan director de economía social de las Islas Baleares, 2018-2022, donde no se ejecutaron ni el 50% de las acciones previstas, finalista, no? Presupuesto, 1.000.000 para acciones de emprendimiento juvenil, pero solo se ejecutó el 10% de estos presupuestos.

Energía, Red MELIB insuficiente y con más de un 30% de los puestos inoperativos, subvenciones de energía, 7.000.000 de euros pendientes de pago y más de 100.000.000 pendientes de ejecutar. Expedientes sancionadores sin instruir con más de dos años de antigüedad.

Industrial, partida presupuestaria sin ejecutar de 500.000 euros para subvenciones, costes financieros a empresas, línea e ISBA. No se ha impulsado ni la internacionalización de la industria ni el producto local, internacionalización, 300 solicitudes y solo 2 respondidas.

Trabajo, ninguneo a la Mesa de Diálogo Social, no se hacían actas de las reuniones, no había ni un reglamento ni una estructura.

Pot todo lo expuesto y como resultado del cambio político, fruto de la voluntad de los ciudadanos en las últimas elecciones de 28 de mayo, ustedes no pueden pretender desde la oposición marcar las líneas de actuación y prioridades de esta conselleria.

I, Sr. Castells, jo sí que venc aquí i surt amb força, perquè jo sóc aquí perquè m'ho crec i perquè estic segur que aquest fracàs i fiasco no es pot repetir i esperar que el dia que vingui l'alternança política, tots, tots els partits aquí presents haguem après del que es va fer malament i podem fer millor, en lloc de sortir aquí -i no ho dic per vostè- com lleons pensant que lo que yo he hecho, aunque esté mal, tengo que defenderlo. Jo crec que és molt noble cap al ciutadà que tots els quecom aquí de diputats sapiguem reconèixer quan els nostres partits s'han equivocat, quan hem governat i ens hem equivocat perquè ens devem als ciutadans.

(Remor de veus)

No es posin nerviosos, no es posin nerviosos, pau i tranquil·litat.

Quiero agradecer a todo el equipo de la conselleria, al personal de esta casa y a los compañeros la ayuda y la colaboración recibida. La educación que usted pide manténgala con los demás porque el más mal educado aquí, que hay en esta sala, es usted, que cuando que cuando los hablan está todo el día a esto.

(Alguns aplaudiments)

No, no, no, no, lo digo porque usted se permite corregir a todo el mundo. Pero esto sí, cuando los temas hablamos para usted no hay reglas. Bueno, no le ha dicho nada ..., se lo digo yo.

(Algunes rialles)

También agradecer a los diputados de los distintos grupos parlamentarios, el trato respetuoso y la predisposición que han tenido para ir a hablar. Por último, agradecer a VOX y a S'Unió su voto favorable a estos presupuestos.

(Alguns aplaudiments)

EL SR. PRESIDENT:

Muchas gracias. Vamos a proceder a la votación. Silencio, por favor. Vamos a empezar por las enmiendas a la sección 18. En primer lugar, las enmiendas del grupo MÉS per Mallorca.

En el primer bloque parece que habría dos con transacciones: 10239 y 10249. Se aceptan las transacciones?

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sí, Sr. Presidente.

EL SR. PRESIDENT:

Si nadie más se opone, ... ¿querrán votación separada de estas dos enmiendas?

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Nosaltres no.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sr. Presidente, se pueden votar, por nosotros, conjuntamente.

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Presidente, solicitamos votación separada de estas dos.

EL SR. PRESIDENT:

Primero una y luego la otra. De acuerdo, pues vamos a votar la 10239 transaccionada. Votamos.

52 a favor, 7 en contra.

Votamos ahora la 10249 transaccionada. Votamos.

52 a favor, 1 en contra, 6 abstenciones.

Votamos ahora el resto de este bloque, son las enmiendas 10159, 10160, 10238, 10253, 10254, 10255, 10256 y 10257. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Si nadie se opone, votamos conjuntamente las enmiendas 10247, 10248 y 10250. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Pasamos a las enmiendas del Grupo Mixto, Unides Podem.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sr. Presidente?

EL SR. PRESIDENT:

Sí?

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Desde el Partido Popular pedimos votación separada de la enmienda 10334.

EL SR. PRESIDENT:

Muy bien, pues vamos a votar la 10334. Votamos.

52 a favor, 7 en contra.

Votamos el resto de este bloque, las 10313, 10329, 10333, 10335, 10336 i 10365. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Votamos las enmiendas 10331 i 10341. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Pasamos a las enmiendas del Grupo Mixto, MÉS per Menorca, ¿la 10430 tiene una transacción?

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sr. Presidente, creo que se ha...

EL SR. PRESIDENT:

¿Se acepta?

LA SRA. GOMILA I LLUCH:

Sí, sí que l'acceptam.

EL SR. PRESIDENT:

¿Nadie se opone? La votamos separada ¿verdad? Vamos a votar la 10430, transaccionada. Votamos.

58 a favor.

Votamos ahora el resto de este bloque, son las 10385, 10387, 10399 i 10426. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Y pasamos, finalmente, a las enmiendas del Grupo Socialista. Me habían dicho que había tres...

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sr. Presidente, nosotros pedimos votación separada de las enmiendas 10905, 10907 y 10909, y se pueden votar conjuntamente por nosotros.

EL SR. PRESIDENT:

De acuerdo, votamos estas tres, 10905, 10907 y 10909. Votamos.

52 a favor, 7 en contra.

Votamos el resto del bloque, las 10617, 10628, 10643, 10647, 10658, 10809, 10877, 10879, 10881, 10883, 10886, 10889, 10891, 10893, 10896, 10898, 10900, 10902, 10904, 10910, 10911, 10916, 10918, 10925, 10926, 10927, 10928, 10929, 10930, 10932, 10934, 10935, 10936, 10938, 10939, 10940, 10941, 10943, 10946, 10947, 10948, 10949, 10950, 10951, 10955, 10957, 10958, 10959, 10960, 10961, 10962, 10964, 10965, 10966, 10967, 10968, 10969, 10970, 10971, 10972, 10973, 10974, 10975 y 10976. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Pasamos a las enmiendas de la sección 19. En primer lugar, las enmiendas del Grupo VOX. Votaremos conjuntamente, si nadie se opone, las enmiendas 10082, 10885, 10887 y 10095. Votamos.

34 a favor, 25 en contra.

Votamos ahora las 10105, 10106, 10107 y 10108. Votamos.

34 a favor, 25 en contra.

Pasamos a las enmiendas del Grupo MÉS per Mallorca, votamos conjuntamente, si nadie se opone,...

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

¿Presidente?

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

¿Sr. Presidente?

EL SR. NEGUERUELA I VÁZQUEZ:

10134, por una parte.

EL SR. PRESIDENT:

¿10134? ¿Qué más, alguna otra?

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Presidente, nosotros queremos votación separada de las enmiendas 10163, 10173 y 10193, y se pueden votar las tres conjuntamente.

EL SR. PRESIDENT:

Muy bien. Pues votamos la 10134. Votamos.

7 a favor, 52 en contra.

Y votamos ahora las 10163, 10173 y 10193. Votamos.

52 a favor, 7 en contra.

Votamos ahora el resto de este bloque, 10154, 10171, 10172, 10190, 10191, 10192, 10195 y 10200. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Pasamos a las enmiendas del Grupo Mixto, Unides Podem. Si nadie se opone, votación conjunta de las 10343, 10358 y 10368. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Pasamos a las enmiendas del Grupo Mixto, MÉS per Menorca.

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

¿Presidente?

EL SR. PRESIDENT:

¿Sí?

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Nosotros pedimos votación separada de las enmiendas 10398, 10403 y 10404.

EL SR. PRESIDENT:

¿Conjuntamente?

LA SRA. DURÁN I CLADERA:

Sí, pueden votarse conjuntamente.

EL SR. PRESIDENT:

¿Votamos estas tres conjuntamente? Bien, 10398, 10403 y 10404. Votamos.

52 a favor, 7 en contra.

Votamos ahora el resto de este bloque, 10374, 10408 y 10427.

EL SR. APESTEGUIA I RIPOLL:

Sr. President, demanam que la 10408 es voti per separat.

EL SR. PRESIDENT:

Vale, pues votamos la 10408. Votamos.

21 a favor, 34 en contra, 4 abstenciones.

Votam ahora lo que queda de este bloque, 10374 y 10427.
Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Y votamos la 10407. Votamos.

21 a favor, 34 en contra, 4 abstenciones.

Pasamos a las enmiendas del Grupo Socialista. Si nadie se opone, votamos conjuntamente las enmiendas...

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Perdón, presidente.

EL SR. PRESIDENT:

¿Sí?

LA SRA. RIBAS I MARINO:

Solicitamos la votación por separado de la 10999.

EL SR. PRESIDENT:

Bien, votamos la 10999. Votamos.

26 a favor, 27 en contra, 6 abstenciones.

Vamos a votar, conjuntamente, el resto del bloque, si nadie se opone, votamos conjuntamente el resto del bloque, de la 10495 a la 10539, luego las enmiendas 10541, 10543, 10544, 10545, 10546, 10547, 10548, 10626, 10629, 10636, 10657 y 10789, más de la 10997 a la 11008, excepto la 10999, que ya hemos votado. Votamos.

25 a favor, 34 en contra.

Y, finalmente, votamos conjuntamente la 10540 y 10549.
Votamos.

21 a favor, 38 en contra.

Y se suspende la sesión, hasta mañana a las 09:00 horas.

DIARI DE SESSIONS
DEL
PARLAMENT
DE LES
ILLES BALEARS
